

Občinska organizacija SD Maribor
Strateški svet

Kazalniki razvoja Maribora v Sloveniji

Maribor, januar 2024

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

311(497.4Maribor)

SOVIČ, Boris

Kazalniki razvoja Maribora v Sloveniji / [besedila in oblikovanje
Boris Sovič ; grafi in fotografije Boris Sovič]. - Maribor : SD, 2024

ISBN 978-961-91529-1-1
COBISS.SI-ID 181285123

Uvod

Za sodobne politične stranke je podatkovna analitika pomembna podlaga za programiranje njihovega dela.

Strateški svet SD Maribor že od svoje ustanovitve redno letno pripravlja analizo razpoložljivih javno dostopnih podatkov o Mariboru in o njegovem pozicioniranju v Sloveniji.

Zbrani in analizirani podatki so bili do sedaj predstavljeni v PowerPoint formatu, sedaj pa je pripravljena tudi publikacija, ki je na voljo v elektronski obliki v PDF formatu in tudi v tiskani obliki.

V pričujoči publikaciji z naslovom Kazalniki razvoja Maribora v Sloveniji so zbrani podatki o stanju in gibanjih na številnih za Maribor pomembnih področjih: prebivalstvo, vzgoja in izobraževanje, gospodarstvo, zdravje, stanovanja ...

Uporabljeni podatki izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije,

Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za finance.

Podatki so predstavljeni v takšnih časovnih serijah kot so objavljeni v posamezni podatkovni zbirki. Zadnji podatek se nanaša na leto 2022 ali pa na v decembru 2023 zadnje razpoložljivo leto pred letom 2022.

Posamezni podatki za Maribor so primerjani s podatki za celotno državo. Izračunani so deleži Maribora v Sloveniji in raven Maribora v Sloveniji.¹ Pri slednjih gre večinoma za vrednosti *per capita*, ki so na številnih področjih primerjane z vrednostmi za celotno Slovenijo.

Na podlagi razpoložljivih podatkov so v vsakem razdelku uvodoma predstavljene ugotovitve, v nadaljevanju pa so podatki podrobneje, tudi grafično predstavljeni.

¹ V publikaciji predstavljeni izračuni ravni Maribora v Sloveniji predpostavljajo, da je raven Slovenije 100. Raven Maribora 80 na primer pomeni, da je

vrednost kazalnika v Mariboru nižja kot v Sloveniji, raven 120 pa, da je višja.

Prebivalstvo

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

Ugotovitve

Prebivalstvo

V Mariboru se je prebivalstvo zmanjševalo do leta 2018, nato se je začelo povečevati in šele leta 2021 nekoliko preseгло število iz leta 2018. Konec leta 2022 je bilo v Mariboru še vedno manj prebivalstva kot leta 2009.

Število oseb s prijavljenim stalnim bivališčem se v Mariboru, z izjemo let 2014-2015, zmanjšuje praktično celotno obdobje 2008-2022, praktično ves čas pa raste število oseb z začasnim bivališčem.

V povprečju se je v Mariboru v desetletnem obdobju 2012-2022 prebivalstvo letno povečevalo povprečno za 162 oseb, pri čemer se je število oseb s stalnim bivališčem letno povprečno zmanjševalo za 483, število oseb z začasnim bivališčem pa se je povečevalo v povprečju za 649 na leto.

Delež Maribora v prebivalstvu Sloveniji se po letu 2009 v glavnem zmanjšuje. Še bolj intenzivno se zmanjšuje delež oseb s stalnim prebivališčem, po drugi strani pa ima Maribor nadpovprečni delež oseb z začasnim bivališčem (84 na tisoč prebivalcev).

Naravni prirast

Maribor ima že več kot dve desetletji negativen naravni prirast. Število živorojenih na tisoč prebivalcev je bilo v letu 2022 najnižje po letu 2004, število preminulih pa (z izjemo epidemičnih let 2020 in 2021) najvišje. Tudi sicer je v Mariboru v celotnem opazovanem obdobju 1997-2022 manj živorojenih in več preminulih na tisoč prebivalcev kot v Sloveniji.

V desetletju 2012-2022 je bilo v Mariboru število živorojenih na tisoč prebivalcev v povprečju 15 % nižje, število preminulih pa 20 % višje kot v Sloveniji.

Leta 2022 sta bila v Mariboru 7,2 živorojena na tisoč prebivalcev, kar je najmanj po letu 2004, število preminulih na tisoč prebivalcev pa je bilo v Mariboru v pred epidemičnem obdobju višje le še leta 2017.

Naravni prirast leta 2022 je bil najnižji po letu 2004. V desetletnem obdobju 2012-2022 je bil v Mariboru povprečni letni naravni prirast -401, negativen je tudi selitveni prirast med občinami, sorazmerno velik pa je povprečni selitveni prirast s tujino, in sicer +604.

V obdobju 1995-2022 je bil v Mariboru kumulativni selitveni prirast s tujino 11.518, kumulativni selitveni prirast med občinami pa je bil -9.210.

Starostna struktura

V letu 2022 je bila v Sloveniji najštevilčnejša starostna skupina prebivalstva 40-49 let, v Mariboru pa starostna skupina 20-29 let.

V letu 2022 je bila v Sloveniji najštevilčnejša starostna skupina oseb s stalnim prebivališčem 40-49 let, v Mariboru pa starostna skupina 60-69 let.

V letu 2022 je bila tako v Sloveniji kot v Mariboru najštevilčnejša starostna skupina oseb z začasnim prebivališčem 20-29 let.

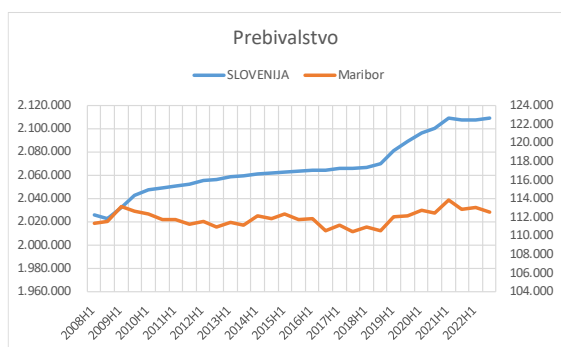
V Mariboru je bistveno višji indeks staranja kot v Sloveniji, saj je 85,3 % več oseb, starih 65 let ali več kot oseb, starih do 14 let, v Sloveniji pa jih je 42,9 % več.

V Sloveniji se v obdobju 2012-2022 indeks staranja povečuje intenzivneje kot v Mariboru, je pa še vedno precej nižji kot v Mariboru.

Prebivalstvo

Zakon o financiranju občin opredeljuje, da je prebivalec državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Sloveniji in občini in tujec z izdanim dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, ki ima prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji in občini.²

Statistični urad Republike Slovenije za pripravo podatkov o prebivalstvu praviloma uporablja definicijo, po kateri je prebivalec Slovenije oseba, »ne glede na državljanstvo, s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki v Sloveniji prebiva ali ima namen prebivati eno leto ali več in ni začasno odsotna iz Republike Slovenije eno leto ali več. To pomeni, da ima v Sloveniji običajno prebivališče.«³

Slika 1: Prebivalstvo v obdobju 2008-2022.⁴

V Mariboru je bilo v drugi polovici leta 2022 skupaj 112.564 prebivalcev in prebivalk, kar je 440 manj kot leto prej. V Sloveniji je bilo

2.108.732 prebivalcev in prebivalk, kar je 1.552 več kot leto prej.

Po letu 2009 se je prebivalstvo v Mariboru pretežno zmanjševalo do leta 2018, se nato povečevalo in šele leta 2021 za nekoliko presešlo število iz leta 2009. Konec leta 2022 je bilo v Mariboru še vedno manj prebivalstva kot leta 2009. V Sloveniji pa se je prebivalstvo med leti 2008 in 2021 skoraj ves čas povečevalo.

V daljšem obdobju, in sicer od leta 2008 do leta 2022, se je v Mariboru prebivalstvo povečalo za 1.224, v Sloveniji pa za 82.866. Povečanje v Mariboru predstavlja 1,5 % povečanja v Sloveniji.

Slika 2: Delež prebivalstva Maribora v Sloveniji v obdobju 2008-2022.⁵⁶

V Mariboru je 5,3 % prebivalstva Republike Slovenije. V obdobju 2008-2022 je bil največji delež leta 2009 (prva polovica leta), in sicer 5,6 %, delež v letu 2022 pa je bil najnižji v obdobju 2008-2022.

Osebe s stalnim prebivališčem

V drugi polovici leta 2022 je bilo v Mariboru 103.110 oseb s prijavljenim stalnim prebivališčem, v Sloveniji pa 2.042.449. V Mariboru je 5 % oseb s prijavljenim stalnim prebivališčem v Sloveniji.

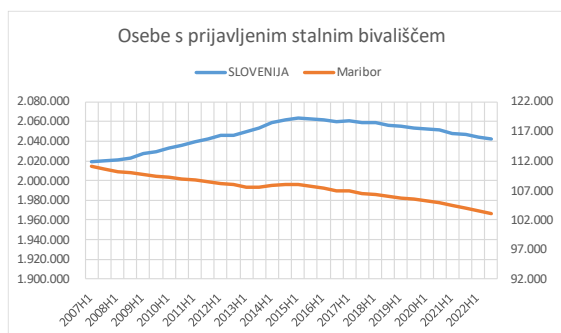
² Zakon o financiranju občin (ZFO-1) (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2).

³ Barica Razpotnik, Prebivalstvo, Metodološko pojasnilo, Statistični urad Republike Slovenije.

⁴ Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵ Izračunano na podlagi podatkov v tabeli Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁶ Prikazana je polinomska trendna črta.

Slika 3: Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v obdobju 2007-2022.⁷

V Sloveniji se je število oseb s prijavljenim stalnim prebivališčem povečevalo do leta 2015, nato pa se je začelo zmanjševati in je bilo konec leta 2022 pod vrednostjo iz leta 2015.

V Mariboru pa se je število oseb s prijavljenim stalnim prebivališčem z izjemo let 2014-2015 zmanjševalo praktično v celotnem obdobju 2008-2022.

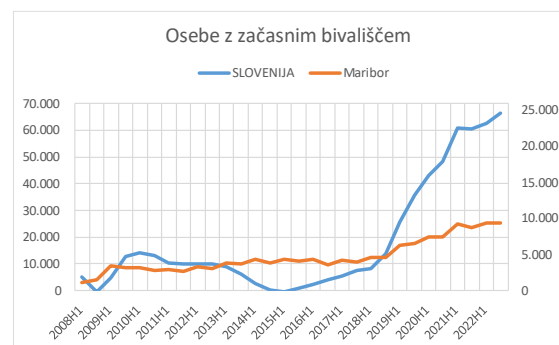
V daljšem obdobju, in sicer od leta 2008 do leta 2022, se je v Sloveniji število oseb s stalnim prebivališčem povečalo za 21.683, v Mariboru pa se je zmanjšalo za 7.101.

Osebe z začasnim prebivališčem

Precej drugačni pa so trendi oseb z začasnim prebivališčem. V drugi polovici leta 2022 je bilo v Mariboru 9.454 oseb z začasnim prebivališčem, v Sloveniji pa 66.283, kar pomeni, da je delež Maribora pri tem kar 14,3 %.

V daljšem obdobju 2008-2022 se je v Sloveniji število oseb z začasnim prebivališčem povečalo za 61.183, v Mariboru pa za 8.325, kar pomeni,

da je bil delež Maribora pri tem povečanju kar 13,6 %.

Slika 4: Osebe z začasnim prebivališčem v obdobju 2008-2022.⁸

V Sloveniji se je po letu 2010 število oseb z začasnim prebivališčem zmanjševalo do leta 2015, nato pa se je začelo povečevati, še posebej intenzivno pa po letu 2018. V Mariboru število oseb z začasnim prebivališčem raste praktično celotno obdobju 2008-2022.

Za primerjavo, v Sloveniji je 31 oseb z začasnim prebivališčem na 1.000 prebivalcev, v Ljubljani 78, v Celju 32, v Mariboru pa kar 84.

Spremembe prebivalstva v desetih letih

V obdobju od leta 2012 do leta 2022 se je v Mariboru prebivalstvo povečalo za 1.618, v Sloveniji pa za 52.470, kar pomeni, da je bil delež Maribora pri tem povečanju 3,1 %.

Tabela 1: Spremembe prebivalstva glede na prebivališče v Mariboru v desetletnem obdobju 2012-2022.

	Sprememba 2012-2022
Stalno prebivališče ⁹	-4.830
Začasno prebivališče ¹⁰	+6.448
Prebivalstvo ¹¹	+1.618

⁷ Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po petletnih starostnih skupinah in spolu, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁸ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno in tabeli Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po petletnih starostnih skupinah in spolu, občine, Slovenija, polletno.

⁹ Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po petletnih starostnih skupinah in spolu, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁰ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno in tabeli Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po petletnih starostnih skupinah in spolu, občine, Slovenija, polletno.

¹¹ Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

Število oseb s stalnim prebivališčem se je v omenjenem obdobju v Mariboru zmanjšalo za 4.830, kar je celo 28,7 % večje zmanjšanje kot v celotni Sloveniji, kjer se je zmanjšalo za 3.753.

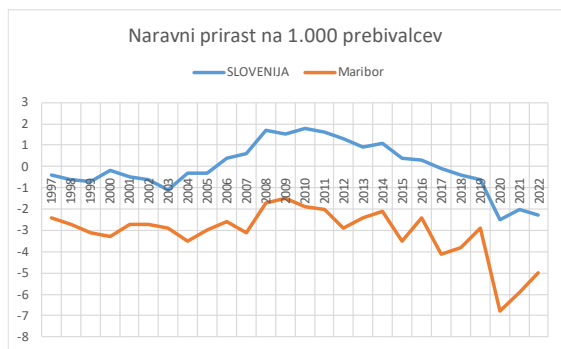
Število oseb z začasnim prebivališčem pa se je v desetih letih v Mariboru povečalo za 6.448, v Sloveniji pa za 56.223, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini 11,5 %.

Naravni prirast

V letu 2022 je bil naravni prirast v Mariboru -5 na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa -2,3.

V Mariboru v obdobju od leta 1995 (do koder segajo podatki v tabeli Naravno gibanje prebivalstva na portalu SiStat) ni bil naravni prirast niti eno leto pozitiven, v Sloveniji pa je bil pozitiven prirast v letih 1995 in 1996 ter v letih 2006-2016.

Tako v Sloveniji kot v Mariboru je bil naravni prirast v letih 2020-2022 najnižji v obdobju 1997-2022.

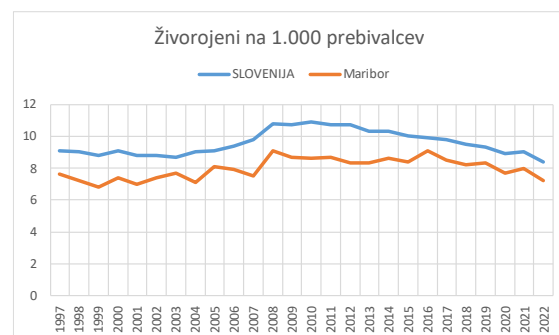
Slika 5: Naravni prirast na tisoč prebivalcev v obdobju 1997-2022.¹²

V obdobju 1997-2022 je bilo v Mariboru število živorojenih na tisoč prebivalcev ves čas nižje kot v Sloveniji, število preminulih pa ves čas višje.

V desetletju 2012-2022 je bilo število živorojenih na tisoč prebivalcev v Mariboru v povprečju 15 % nižje, število preminulih pa 20 % višje kot v Sloveniji.

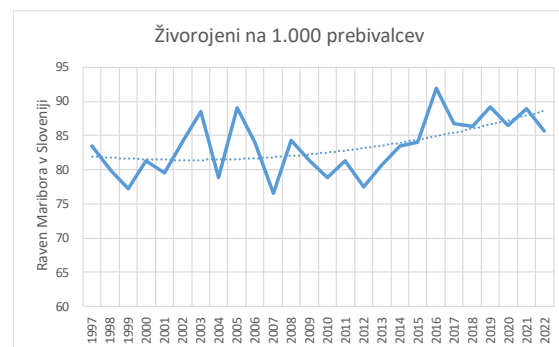
Živorojeni

Leta 2022 sta bila v Mariboru 7,2 živorojena na tisoč prebivalcev, kar je najmanj po letu 2004, v Sloveniji pa 8,4, kar je najmanj v celotnem obdobju 1997-2022.

Slika 6: Živorojeni na tisoč prebivalcev v obdobju 1997-2022.¹³

Največ živorojenih na tisoč prebivalcev je bilo v Mariboru v letih 2008 in 2016, v Sloveniji pa v letih 2008-2014.

Slika 7: Raven Maribora v Sloveniji glede na živorojene na tisoč prebivalcev v obdobju 1997-2022.¹⁴

Glede na število živorojenih na tisoč prebivalcev je bila v letu 2022 raven Maribora v Sloveniji 86.¹⁵ V obdobju 1997-2022 je bila

¹² Naravno gibanje prebivalstva po: Občine, leto, meritve. Statistični urad Republike Slovenije.

¹³ Naravno gibanje prebivalstva po: Občine, leto, meritve. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁴ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Naravno gibanje prebivalstva po: Občine, leto, meritve. Statistični urad Republike Slovenije.

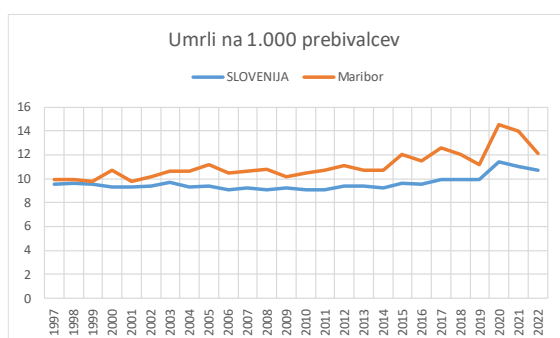
¹⁵ Raven Slovenije je 100.

sicer najnižja raven leta 2007, in sicer 77, najvišja pa leta 2016, in sicer 92.

Preminuli

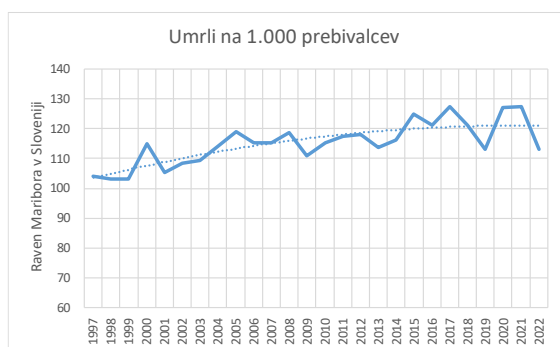
Leta 2022 je bil v Mariboru 12,1 preminulih na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 10,7.

Razen v epidemičnem obdobju (2020-2021) je to v Sloveniji najvišje število, v Mariboru pa je bilo največ preminulih na tisoč prebivalcev leta 2017 in leta 2022.

Slika 8: Umrli na tisoč prebivalcev v obdobju 1997-2022.¹⁶

V obdobju 1997-2022 je bilo v Mariboru najmanj preminulih na tisoč prebivalcev prav v začetku obravnavanega obdobja, torej v letih 1997-1999 in 2001, največ pa v letih 2020 in 2021 ter 2017 in 2022.

Slika 9: Raven Maribora v Sloveniji glede na preminule na tisoč prebivalcev v obdobju 1997-2022.^{17,18}

¹⁶ Naravno gibanje prebivalstva po: Občine, leto, meritve. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁷ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Naravno gibanje prebivalstva po: Občine, leto, meritve. Statistični urad Republike Slovenije.

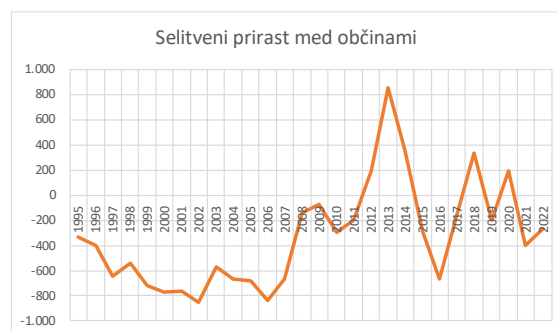
Glede števila preminulih na tisoč prebivalcev je bila v letu 2022 raven Maribora v Sloveniji 113.

Glede preminulih na tisoč prebivalcev je bila v obdobju 1997-2022 sicer najnižja raven Maribora v Sloveniji leta 1998, in sicer 103, najvišja pa v letih 2017 in 2021, in sicer 127.

Selitveni prirast med občinami

V Mariboru je bil v obdobju 1995-2022 selitveni prirast med občinami večino časa negativen, izjema so le leta 2012-2014 ter 2018 in 2020, ko je bil pozitiven.

Najvišji negativni prirast je bil v letih 2002 in 2006, najvišji pozitivni prirast pa v letu 2013.

Slika 10: Selitveni prirast med občinami za Maribor v obdobju 1995-2022.¹⁹

V obdobju 1995-2022 je bil kumulativni selitveni prirast med občinami v Mariboru negativen, in sicer -9.210.

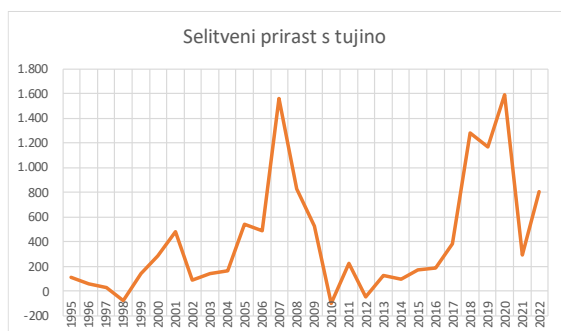
Selitveni prirast s tujino

V Mariboru je bil v obdobju 1995-2022 selitveni prirast s tujino večino časa pozitiven, izjema so le leta 1998, 2010 in 2012, ko je bil negativen. Najvišji negativni prirast je bil leta 2010, najvišji pozitivni prirast pa v letih 2007 2020.

¹⁸ Prikazana je polinomska trendna črta.

¹⁹ Naravno gibanje prebivalstva po: Občine, leto, meritve. Statistični urad Republike Slovenije.

Tudi v Sloveniji je bil v obravnavanem obdobju selitveni prirast s tujino večino časa pozitiven, negativen pa je bil le v letih 1998, 2010 in 2014.

Slika 11: Selitveni prirast s tujino za Maribor v obdobju 1995-2022.²⁰

V obdobju 1995-2022 je bil v Mariboru kumulativni selitveni prirast s tujino 11.518.

Spremembe prirasta v desetih letih

V obdobju od leta 2012 do leta 2022 je bil v Mariboru naravni prirast prebivalstva -4.013 (v Sloveniji pa -3.759), selitveni prirast s tujino 6.047 (v Sloveniji 70.094) in selitveni prirast med občinami -45. V navedenem obdobju je bil v Mariboru skupni prirast 1.989, v Sloveniji pa 51.694.

Tabela 2: Spremembe prirasta v Mariboru v desetletnem obdobju 2012-2022.²¹

	Sprememba 2012-2022
Naravni prirast	-4.013
Selitveni prirast s tujino	+6.047
Selitveni prirast med občinami	-45
Skupni prirast	1.989

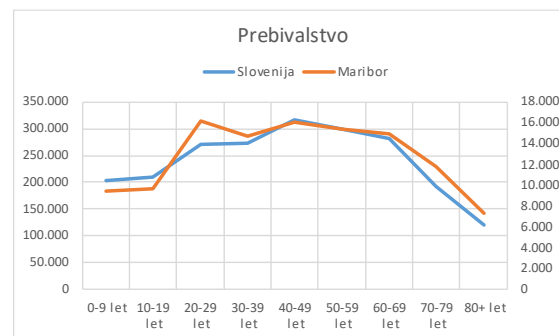
Selitveni prirast med občinami je bil v daljšem obdobju 1995-2022 v Mariboru večino časa negativen, razen v letih 2012-2014, 2018 in 2020. Selitveni prirast s tujino pa je bil večino časa pozitiven, razen v letih 1998, 2010 in 2012.

Skupni prirast je bil v Mariboru pretežno negativen, razen v letih 2007-2009, 2013-2014 in 2018-2020.

Starostna struktura

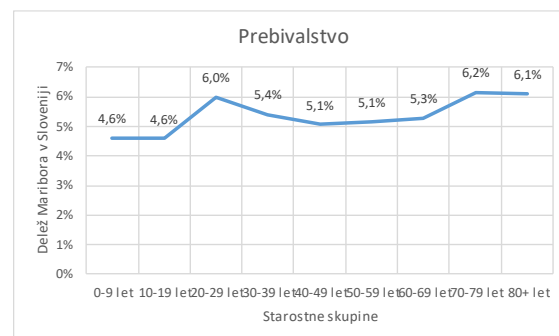
Prebivalstvo

V letu 2022²² je bila v Sloveniji najštevilčnejša starostna skupina prebivalstva 40-49 let, v Mariboru pa starostna skupina 20-29 let.

Slika 12: Prebivalstvo po starostnih skupinah v letu 2022.²³

Z vidika starostnih skupin prebivalstva je bil v letu 2022 največji delež Maribora v Sloveniji v starostni skupini 70-79 let, in sicer 6,2 %, najmanjši pa v starostni skupini 10-19 let, in sicer 4,6 %.

Slika 13: Delež Maribora v Sloveniji glede na starostne skupine prebivalstva v letu 2022.²⁴

²⁰ Naravno gibanje prebivalstva po: Občine, leto, meritve. Statistični urad Republike Slovenije.

²¹ Naravno gibanje prebivalstva, občine, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

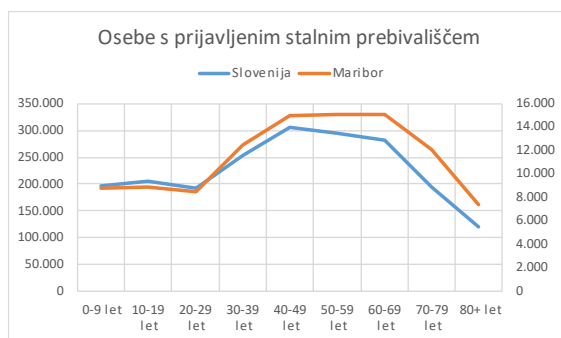
²² Vse reference za leto 2022 v razdelku o starostni strukturi se nanašajo na podatke za drugo polovico leta 2022 (2022H2).

²³ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

²⁴ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

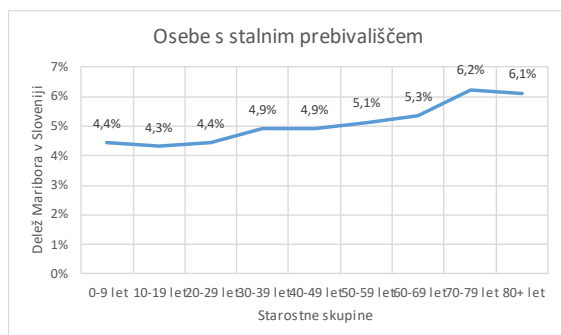
Osebe s stalnim prebivališčem

V letu 2022 je bila v Sloveniji najštevilčnejša starostna skupina oseb s stalnim prebivališčem 40-49 let, v Mariboru pa starostna skupina 60-69 let.

Slika 14: Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem po starostnih skupinah v letu 2022.^{25,26}

Z vidika starostnih skupin oseb s stalnim prebivališčem je bil v letu 2022 največji delež Maribora v Sloveniji v starostni skupini 70-79 let, in sicer 6,2 %, najmanjši pa v starostni skupini 10-19 let, in sicer 4,3 %.

Slika 15: Delež Maribora v Sloveniji glede na starostne skupine oseb s stalnim prebivališčem v letu 2022.²⁷

²⁵ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

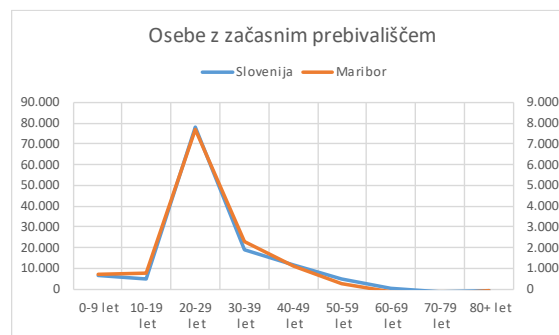
²⁶ Podatki so pripravljene v skladu z definicijo prebivalstva iz Zakona o financiranju občin (ZFO-1).

²⁷ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

²⁸ Izračun na podlagi podatkov v tabelah Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno in Osebe s prijavljenim stalnim

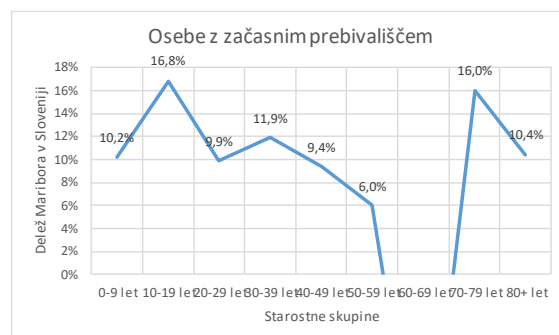
Osebe z začasnim prebivališčem

V letu 2022 je bila tako v Sloveniji kot v Mariboru najštevilčnejša starostna skupina oseb z začasnim prebivališčem 20-29 let.

Slika 16: Osebe z začasnim prebivališčem po starostnih skupinah v letu 2022.²⁸

Z vidika starostnih skupin oseb z začasnim prebivališčem je bil v letu 2022 največji delež Maribora v Sloveniji v starostni skupini 10-19 let, in sicer 16,8 %.

Slika 17: Delež Maribora v Sloveniji glede na starostne skupine oseb z začasnim prebivališčem v letu 2022.²⁹

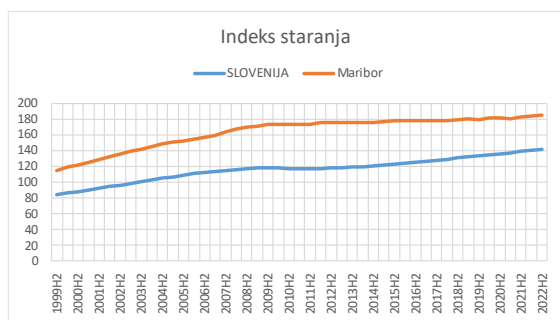
Indeks staranja

V drugem polletju leta 2022 je bil v Mariboru indeks staranja³⁰ 185,3, v Sloveniji pa 142,9, kar pomeni raven Maribora 130,7.

prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

²⁹ Izračun na podlagi podatkov v tabelah Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno in Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

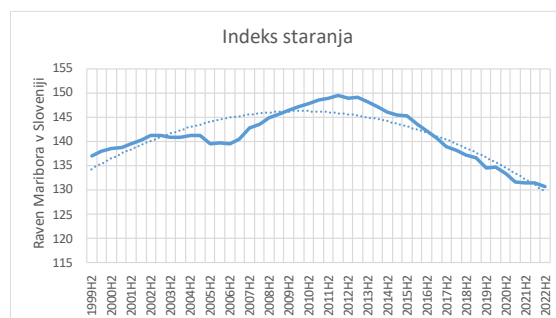
³⁰ Indeks staranja je količnik, kjer je v števcu število starega prebivalstva [stari 65 let ali več], v imenovalcu pa število mladega prebivalstva [stari od 0 do 14 let], pomnožen s sto.

Slika 18: Indeks staranja v obdobju 1999-2022.³¹

V obdobju 2012-2022 se je indeks staranja v Sloveniji sicer povečeval intenzivneje (iz 118 na

139,9) kot v Mariboru (iz 175,6 na 185,3), je pa ta v Mariboru še vedno precej višji.

Slika 19: Raven Maribora v Sloveniji glede na indeks staranja v obdobju 1999-2022.^{32,33}

³¹ Indeks staranja. Statistični urad Republike Slovenije.

³² Izračun na podlagi podatkov v tabeli Indeks staranja. Statistični urad Republike Slovenije.

³³ Prikazana je polinomska trendna črta.

Vzgoja in izobraževanje

Vzgoja in izobraževanje

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

Ugotovitve

Predšolska vzgoja

Do leta 2016/17 je bila v Mariboru vključenost otrok v vrtce nad povprečjem Slovenije, v zadnjih sedmih letih pa je nižja. V letu 2022/23 je bilo tako v Mariboru 77,1 % otrok vključenih v vrtce, v Sloveniji pa 81,6 %. V desetletnem obdobju se je v Sloveniji delež otrok, vključenih v vrtce, povečal za 6,2 odstotne točke, v Mariboru pa zmanjšal za eno.

Število otrok na vrtec je bilo v letu 2021/2022 v Mariboru nekoliko nižje od povprečja v Sloveniji, tudi število otrok na vzgojitelja je bilo v Mariboru nižje

V obdobju 2012-2022 se je število vrtcev v Sloveniji povečalo za 54, v Mariboru pa za 8, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini kar 14,8 %.

Osnovnošolsko izobraževanje

Maribor ima v Sloveniji 5,3 % delež v prebivalstvu (v starostni skupini 5-14 let pa je delež 4,5 %) in 5 % delež v prebivalstvu s stalnim prebivališčem (v starostni skupini 5-14 let pa je delež 4,3 %) ter 4,8 % delež učencev v osnovnih šolah in 3,2 % delež osnovnih šol.

Število učencev na oddelek je v Mariboru nekoliko višje od povprečja v Sloveniji.

Srednješolsko izobraževanje

Maribor ima 4,2 % delež dijakov v Sloveniji in s 36,6 dijaka na tisoč prebivalcev v Sloveniji

dosega raven 78, kar je več od leta 2014/2015 in precej manj od obdobja do leta 2013/2014.

Maribor ima 3,8 % delež odraslih v srednješolskem izobraževanju in v Sloveniji dosega raven 65.

Terciarno izobraževanje

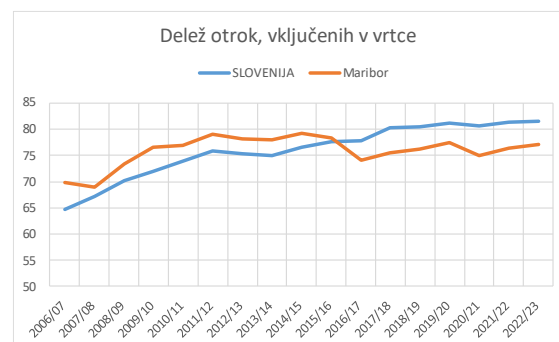
Maribor ima 3,9 % delež študentov in z 28 študenti na tisoč prebivalcev v Sloveniji dosega raven 74. Leta 2022 je raven števila študentov na tisoč prebivalcev v Mariboru glede na Slovenijo dosegla najnižjo raven v obdobju 2008-2022.

Tudi raven Maribora v Sloveniji glede števila diplomantov terciarnega izobraževanja je bila leta 2022 najnižja v obdobju 2007-2022.

Predšolska vzgoja

Delež otrok, vključenih v vrtce

V letu 2022/23 je bilo v Mariboru 77,1 % otrok vključenih v vrtce, v Sloveniji pa 81,6 %. Do leta 2016/17 je bila v Mariboru vključenost otrok v vrtce nad povprečjem Slovenije, v zadnjih sedmih letih pa je nižja.

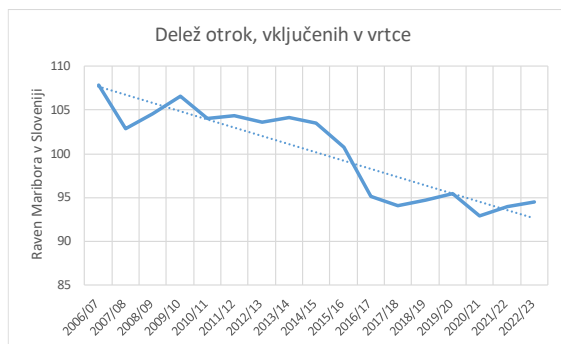

Slika 20: Delež otrok, vključenih v vrtce v obdobju 2006/2007-2022/2023.³⁴

³⁴ Delež otrok, vključenih v vrtce po: Občine, šolsko leto, kazalnik. Statistični urad Republike Slovenije.

V desetletnem obdobju se je v Sloveniji delež otrok, vključenih v vrtce, povečal za 6,2 odstotne točke, v Mariboru pa zmanjšal za eno.

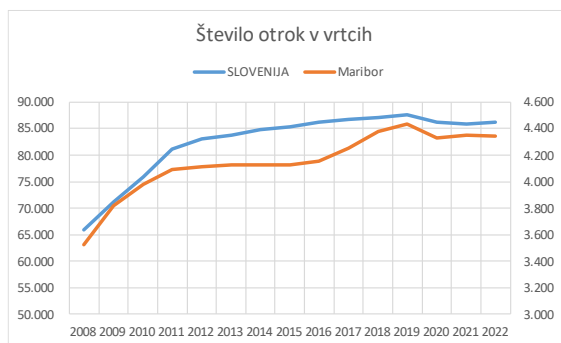
Raven Maribora v Sloveniji glede na vključenost otrok v vrtce je 94,5.

Slika 21: Raven Maribora v Sloveniji glede na delež otrok, vključenih v vrtce v obdobju 2006/2007-2022/2023.³⁵³⁶

Število otrok v vrtcih

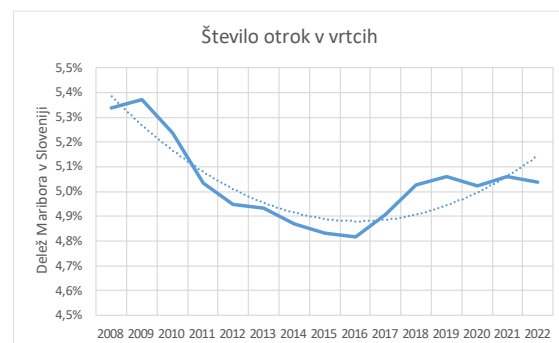
V letu 2022 je bilo v Mariboru 4.343 otrok v vrtcih. V desetletnem obdobju 2012-2022 se je v Mariboru število otrok v vrtcih povečalo za 233, v Sloveniji pa za 3.087, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini 7,5 %.

Slika 22: Število otrok v vrtcih v obdobju 2008-2022.³⁷

V Mariboru se je število otrok v vrtcih povečevalo do leta 2019, najbolj v letih 2008-2011 in 2016-2019, v epidemičnem letu 2020 pa se je zmanjšalo, tako je bilo tudi sicer v Sloveniji, je pa bilo zmanjšanje v Mariboru občutnejše (2,5 % vs. 1,7 %).

V letu 2022 je bilo v Sloveniji 86.177 otrok v vrtcih, kar pomeni, da je imel Maribor s 4.343 otroki pri tem 5 % delež. Ta delež je višji od deleža Maribora v Sloveniji z vidika starostne skupine 0-4 let, ki je bil v letu 2022 pri osebah s stalnim prebivališčem v višini 4,4 %³⁸ in pri prebivalstvu v višini 4,7 %.³⁹

Slika 23: Delež Maribora v Sloveniji glede na število otrok v vrtcih v obdobju 2008-2022.⁴⁰⁴¹

Število otrok na vrtec je v Mariboru nekoliko nižje od povprečja v Sloveniji. V letu 2021/22 je bilo v Mariboru 87 otrok na vrtec, v Sloveniji pa 87,7. Tudi število otrok na vzgojitelja je bilo v Mariboru nižje. V letu 2015/16⁴² je bilo v Mariboru 7,5 otroka na vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja, v Sloveniji pa 8.⁴³

³⁵ Izračun na podlagi tabele Delež otrok, vključenih v vrtce po: Občine, šolsko leto, kazalnik. Statistični urad Republike Slovenije.

³⁶ Prikazana je linearna trendna črta.

³⁷ Število otrok v vrtcih, Izbrani podatki po občinah, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

³⁸ Izračun na podlagi tabel Število otrok v vrtcih in Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

³⁹ Izračun na podlagi tabel Število otrok v vrtcih in Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁴⁰ Izračun na podlagi podatkov v tabeli Število otrok v vrtcih, Izbrani podatki po občinah, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁴¹ Prikazana je polinomska trendna črta.

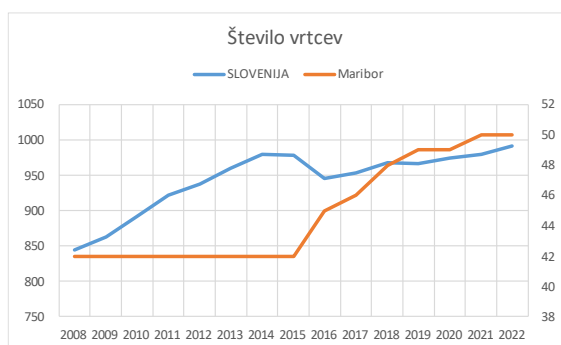
⁴² Zadnji pisem razpoložljiv podatek.

⁴³ Število otrok na vrtec in število otrok na vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja, občine, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

V desetletnem obdobju 2012-2022 se je v Mariboru število vrtcev povečalo za 8 na 50, v Sloveniji pa za 54 na 992.

Število vrtcev

V letu 2022 je bilo v Sloveniji 992 vrtcev, v Mariboru pa 50. V obdobju 2012-2022 se je število vrtcev v Sloveniji povečalo za 54, v Mariboru pa za 8, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini kar 14,8 %.

Slika 24: Število vrtcev v obdobju 2008-2022.⁴⁴

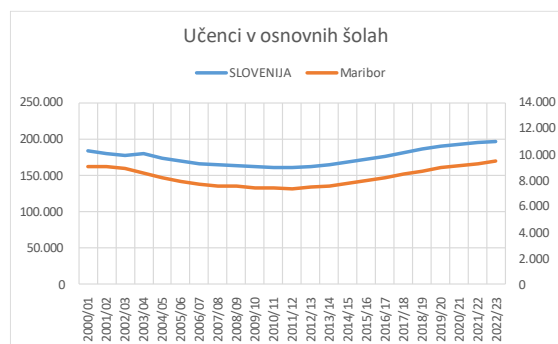
Kar zadeva števila vrtcev, je bil v letu 2022 delež Maribora v Sloveniji 5 %.

Osnovnošolsko izobraževanje

Učenke in učenci v osnovnih šolah

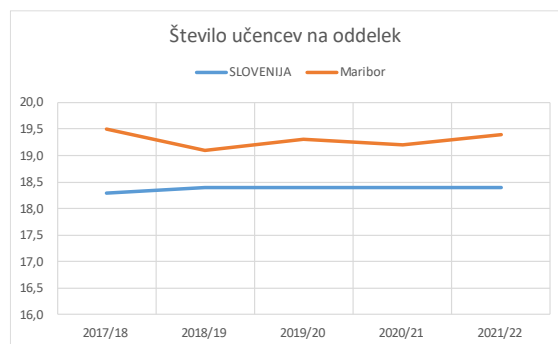
V šolskem letu 2022/2023 je bilo v Sloveniji 197.062 učencev v osnovnih šolah, v Mariboru pa 9.482.

V desetletnem obdobju 2012-2022 se je v Mariboru število učencev v osnovnih šolah povečalo za 1.986, v Sloveniji pa za 34.287, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini 5,8 %.

Slika 25: Učenci v osnovnih šolah v obdobju 2000/2001-2022/2023.⁴⁵

V Sloveniji se je število učencev v osnovnih šolah zmanjševalo do leta 2010/2011, v Mariboru pa do leta 2022/2023, po tem pa se je število učencev povečevalo tako v Mariboru kot v Sloveniji.

Slika 26: Število učencev na oddelek v obdobju 2017/2018-2021/2022.⁴⁶

V letu 2022 je bilo v Sloveniji 197.062 učencev v osnovnih šolah, kar pomeni, da je imel Maribor z 9.482 učenci pri tem 4,8 % delež. Ta delež je višji od deleža Maribora v Sloveniji z vidika starostne skupine 5-14 let, ki je bil v letu 2022 pri osebah s stalnim prebivališčem v višini 4,3 %⁴⁷ in pri prebivalstvu v višini 4,5 %.⁴⁸

⁴⁴ Število vrtcev. Statistični urad Republike Slovenije.

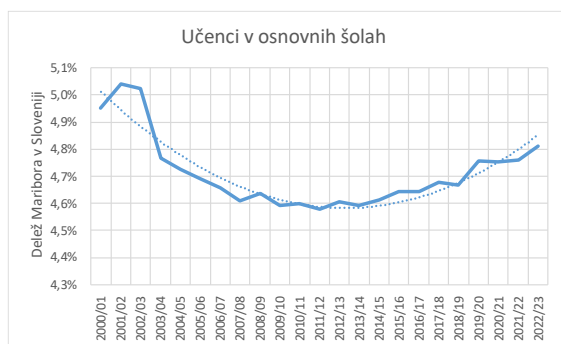
⁴⁵ Učenci v osnovnih šolah. Statistični urad Republike Slovenije.

⁴⁶ Število učencev na oddelek. Statistični urad Republike Slovenije.

⁴⁷ Izračun na podlagi tabel Število učencev v osnovnih šolah in Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji

po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

⁴⁸ Izračun na podlagi tabel Število učencev v osnovnih šolah in in Prebivalstvo po starosti, občine, Slovenija, polletno. Statistični urad Republike Slovenije.

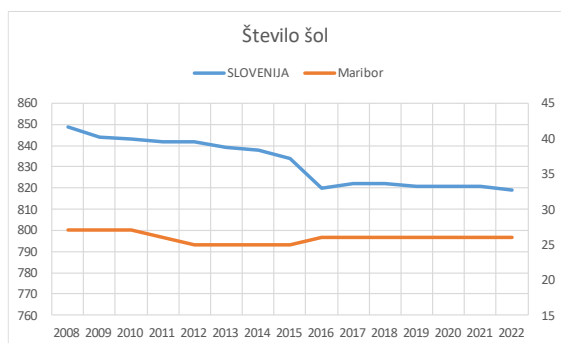

Slika 27: Delež Maribora v Sloveniji glede na število učencev v osnovnih šolah v obdobju 2000/2001-2022/2023.^{49,50}

Število učencev na oddelek je v Mariboru nekoliko višje od povprečja v Sloveniji. V letu 2021/22 je bilo v Mariboru 19,4 učenca na oddelek, v Sloveniji pa 18,4.

Število šol

V letu 2022 je bilo v Sloveniji 819 šol, v Mariboru pa 26. V obdobju 2012-2022 se je število šol v Sloveniji zmanjšalo za 23, v Mariboru pa se je povečalo za eno.

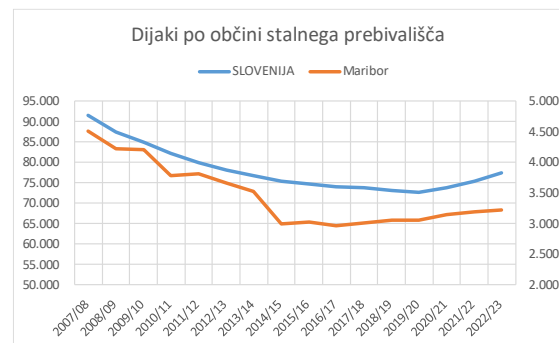
Slika 28: Število šol v obdobju 2008-2022.⁵¹

Kar zadeva števila šol, je bil v letu 2022 delež Maribora v Sloveniji 3,2 %.

Srednješolsko izobraževanje

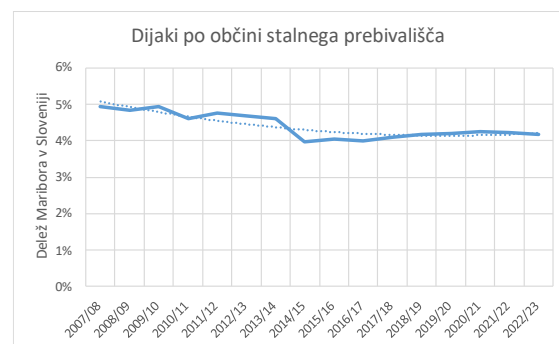
Dijakinje in dijaki

V šolskem letu 2022/2023 je bilo v Sloveniji 77.462 dijakov, dijakov s stalnim prebivališčem v Mariboru pa je bilo 3.227.

Slika 29: Dijaki po občini stalnega prebivališča v obdobju 2007/2008-2022/2023.⁵²

V desetletnem obdobju 2012-2022 se je število dijakov s stalnim prebivališčem v Mariboru zmanjšalo za 436, v Sloveniji pa za 746, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem zmanjšanju delež v višini kar 58,4 % oziroma več kot polovico (sic).

Slika 30: Delež Maribora v Sloveniji glede na število dijakov v obdobju 2007/2008-2022/2023.^{53,54}

V Sloveniji se je število dijakov v srednješolskem izobraževanju zmanjševalo do leta 2019/2020, v Mariboru pa do leta 2014/2015 (tega leta je bil zabeležen tudi največji padec v obdobju 2007/2008-

⁴⁹ Učenci v osnovnih šolah. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵⁰ Prikazana je polinomska trendna črta.

⁵¹ Število šol. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵² Dijaki po občini stalnega prebivališča, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵³ Izračun na podlagi tabele Dijaki po občini stalnega prebivališča, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

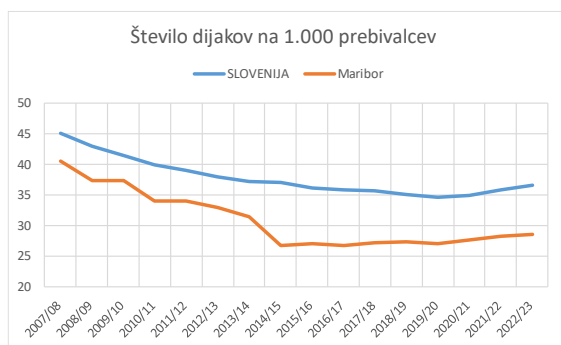
⁵⁴ Prikazana je polinomska trendna črta.

2022/2023) oziroma 2016/2017. Po tem se je število učencev pretežno povečevalo tako v Mariboru kot v Sloveniji.

V letu 2022 je bilo 3.227 dijakov s stalnim prebivališčem v Mariboru, v Sloveniji pa je bilo 77.462 dijakov, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem 4,2 % delež. Ta delež je nižji od deleža Maribora v Sloveniji z vidika starostne skupine 15-19 let, ki je bil v letu 2022 v višini 4,4 %.⁵⁵

Število dijakov na tisoč prebivalcev

V letu 2022 je bilo v Sloveniji 36,6 dijaka na tisoč prebivalcev, v Mariboru pa (glede na stalno prebivališče) 28,6, kar pomeni, da je bila raven Maribora 78.

*Slika 31: Število dijakov na tisoč prebivalcev v obdobju 2007/2008-2022/2023.*⁵⁶

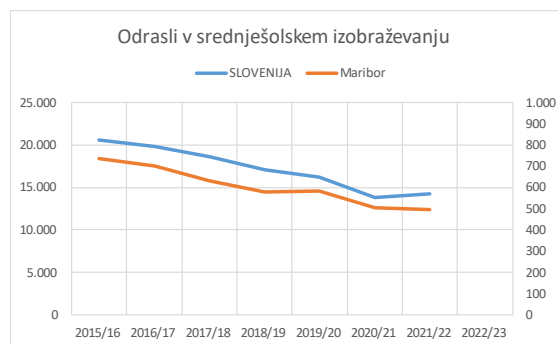
Število dijakov na tisoč prebivalcev se je v Sloveniji postopno zmanjševalo do leta 2019/2020, nato pa se je začelo povečevati, v Mariboru pa se je zmanjševalo do leta 2014/2015, ko je bil zabeležen tudi največji padec, nato pa se je v glavnem začelo postopno povečevati, vendar je še vedno precej pod vrednostmi iz obdobja do leta 2013/2014.

*Slika 32: Raven Maribora v Sloveniji glede na število dijakov na tisoč prebivalcev v obdobju 2007/2008-2022/2023.*⁵⁷

Odrasli v srednješolskem izobraževanju

V šolskem letu 2021/2022 je bilo 497 odraslih s stalnim prebivališčem v Mariboru v srednješolskem izobraževanju, v Sloveniji pa 14.225, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 3,5 %.

*Slika 33: Odrasli po občini stalnega prebivališča v srednješolskem izobraževanju v obdobju 2015/2016-2021/2022.*⁵⁸

V obdobju 2015/2016⁵⁹-2021/2022 se je število odraslih v srednješolskem izobraževanju, ki imajo stalno prebivališče v Mariboru, zmanjšalo za 240, v Sloveniji pa za 6.355, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem zmanjšanju delež v višini 3,8 %.

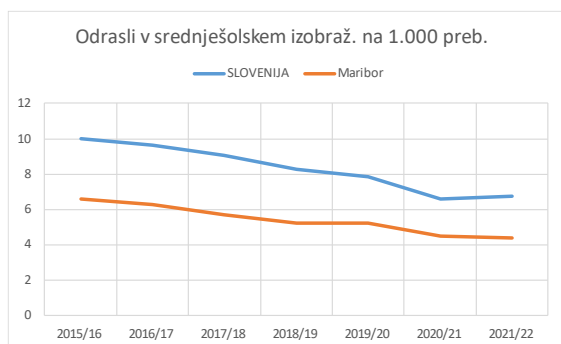
⁵⁵ Izračun na podlagi tabel Dijaki po občini stalnega prebivališča in Prebivalstvo po starosti. Občine. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵⁶ Število dijakov na 1000 prebivalcev po občini stalnega prebivališča in spolu Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵⁷ Izračun na podlagi tabele Število dijakov na 1000 prebivalcev po občini stalnega prebivališča in spolu Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵⁸ Odrasli v srednješolskem izobraževanju. Statistični urad Republike Slovenije.

⁵⁹ Podatki v podatkovni zbirki z naslovom Odrasli v srednješolskem izobraževanju so na voljo od šolskega leta 2015/2016 naprej.

Slika 34: Število odraslih v srednješolskem izobraževanju na tisoč prebivalcev po občini stalnega prebivališča v obdobju 2015/2016-2021/2022.⁶⁰

V šolskem letu 2021/2022 so bile v srednješolskem izobraževanju 4,4 odrasle osebe na tisoč prebivalcev s stalnim prebivališčem v Mariboru, v Sloveniji pa 6,7, kar pomeni, da je bila raven Maribora zgolj 65.

Terciarno izobraževanje

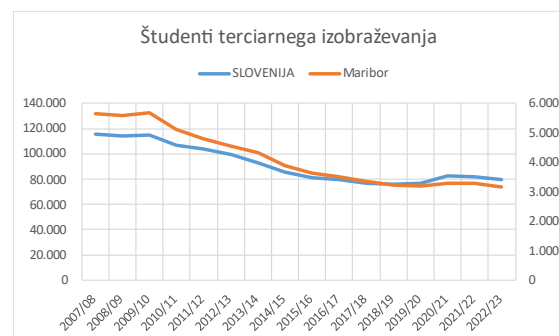
Študentke in študenti

V študijskem letu 2022/2023 je bilo 3.148 študentov terciarnega izobraževanja s stalnim prebivališčem v Mariboru, v Sloveniji pa 79.987 študentov.

V desetletnem obdobju 2012-2022 se je število študentov s stalnim prebivališčem v Mariboru zmanjšalo za 1.388, v Sloveniji pa za 19.890, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem zmanjšanju delež v višini kar 7 %.

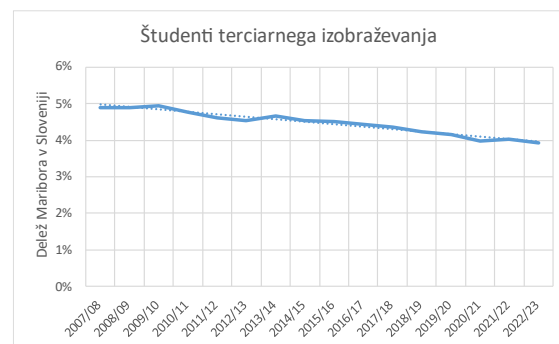
V Sloveniji se je število študentov v terciarnem izobraževanju v glavnem zmanjševalo od leta 2007/2008⁶¹ do leta 2018/2019, v Mariboru pa še do leta 2019/2020. Za tem je prišlo do povečevanja, do ponovnega zmanjšanja pa je

tako v Mariboru kot v Sloveniji prišlo v študijskem letu 2022/2023.

Slika 35: Študenti terciarnega izobraževanja v obdobju 2007/2008-2022/2023.⁶²

V študijskem letu 2022/2023 je bilo 3.148 študentov terciarnega izobraževanja s stalnim prebivališčem v Mariboru, v Sloveniji pa 79.987 študentov, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem zgolj 3,9 % delež. Ta delež je nižji od deleža Maribora v Sloveniji z vidika starostne skupine 20-29 let, ki je bil v letu 2022 v višini 4,4 %.⁶³

Slika 36: Delež Maribora v Sloveniji glede na število študentov terciarnega izobraževanja v obdobju 2007/2008-2022/2023.^{64,65}

Število študentov na tisoč prebivalcev

V letu 2022 je bilo v Sloveniji 38 študentov na tisoč prebivalcev, v Mariboru pa (glede na stalno prebivališče) 28, kar pomeni, da je bila

⁶⁰ Izračun na podlagi tabele Odrasli v srednješolskem izobraževanju po občini stalnega prebivališča, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁶¹ Podatki v podatkovni zbirki Študenti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča in vrsti izobraževanja, Slovenija, letno, segajo nazaj do študijskega leta 2007/2008.

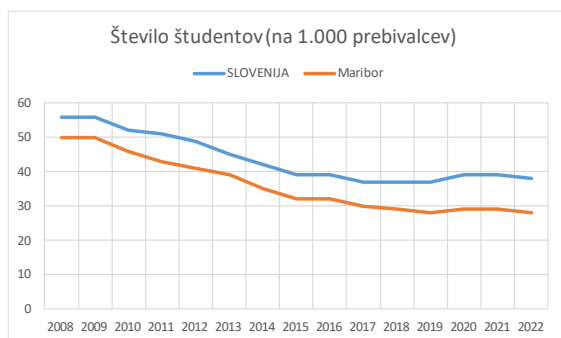
⁶² Študenti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča in vrsti izobraževanja, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

⁶³ Izračun na podlagi tabel Študenti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča in vrsti izobraževanja Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

⁶⁴ Izračun na podlagi tabele Študenti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča in vrsti izobraževanja, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

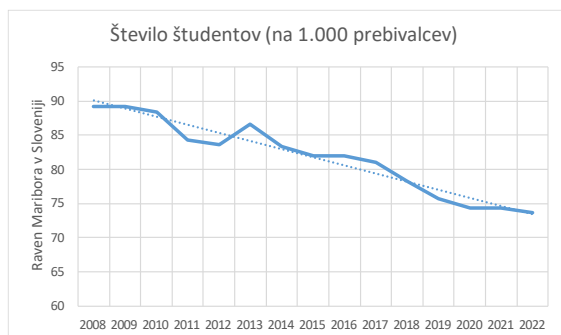
⁶⁵ Prikazana je linearna trendna črta.

raven Maribora 74. Število študentov na tisoč prebivalcev se je v Sloveniji postopno zmanjševalo do leta 2017, nato pa se je začelo povečevati in se v letu 2022 ponovno nekoliko zmanjšalo. Kar zadeva študente s stalnim prebivališčem je bilo podobno tudi v Mariboru.

Slika 37: Študenti na tisoč prebivalcev v obdobju 2008-2022.⁶⁶

Kar zadeva število študentov na tisoč prebivalcev, se raven Maribora v Sloveniji po letu 2008 v glavnem zmanjšuje in je v obdobju 2008-2022 dosegla najnižjo vrednost v letu 2022.

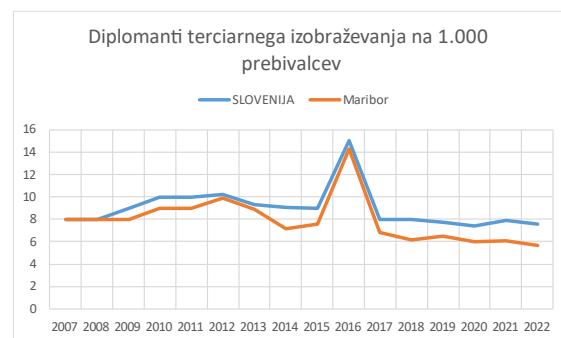

Slika 38: Raven Maribora v Sloveniji glede na število študentov na tisoč prebivalcev v obdobju 2008-2022.^{67,68}

Diplomantke in diplomanti terciarnega izobraževanja

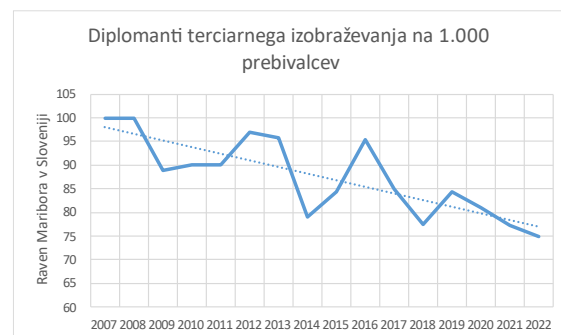
V študijskem letu 2022/2023 je bilo 5,7 diplomantov terciarnega izobraževanja s

stalnim prebivališčem v Mariboru, v Sloveniji pa 7,6.

Slika 39: Diplomanti terciarnega izobraževanja v obdobju 2007-2022.⁶⁹

Po letu 2012 število diplomantov na tisoč prebivalcev v Sloveniji v glavnem pada, prav tako je s številom diplomantov s stalnim prebivališčem v Mariboru. Leto 2016 predstavlja izjemo, ker se je takrat iztekel rok za končanje študija po »predbolonjskih« študijskih programih.

Slika 40: Raven Maribora v Sloveniji glede na število diplomantov na tisoč prebivalcev v obdobju 2007-2022.^{70,71}

Kar zadeva število diplomantov na tisoč prebivalcev, se raven Maribora v Sloveniji večino obdobja po letu 2007 v glavnem zmanjšuje in je v obdobju 2007-2022 dosegla najnižjo vrednost v letu 2022.

⁶⁶ Število študentov (na 1.000 prebivalcev). Statistični urad Republike Slovenije.

⁶⁷ Izračun na podlagi tabele Število študentov (na 1.000 prebivalcev). Statistični urad Republike Slovenije.

⁶⁸ Prikazana je linearna trendna črta.

⁶⁹ Diplomanti terciarnega izobraževanja na 1.000 prebivalcev. Statistični urad Republike Slovenije.

⁷⁰ Izračun na podlagi tabele Diplomanti terciarnega izobraževanja na 1.000 prebivalcev. Statistični urad Republike Slovenije.

⁷¹ Prikazana je linearna trendna črta.

Zaposlovanje

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije in Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje.

Ugotovitve

Delovno aktivni

V Sloveniji je bilo število zaposlenih po delovnem mestu že leta 2019 višje kot leta 2008, v Mariboru pa spričo dokaj močnega zmanjšanja v letih 2008-2013 še ni bilo niti v letu 2022. V primerjavi z letom 2008 je bilo leta 2022 v Sloveniji 42.741 več delovnih mest, v Mariboru pa 4.475 manj.

Kar zadeva število delovno aktivnih prebivalcev po delovnem mestu, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 6,8 %, kar je skupaj z letom 2018 najmanj v obdobju 2008-2022.

V Sloveniji je bilo že leta 2019 več delovno aktivnih po prebivališču kot leta 2008, v Mariboru pa spričo dokaj močnega zmanjšanja v letih 2008-2013 še ni bilo. V primerjavi z letom 2008 je bilo v Sloveniji leta 2022 42.741 več delovno aktivnih, v Mariboru pa 1.764 manj.

Kar zadeva število delovno aktivnih prebivalcev po prebivališču, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 4,7 %, kar je več kot v obdobju 2012-2021, vendar manj kot v obdobju 2008-2011.

Registrirana brezposelnost

Kar zadeva število registriranih brezposelnih oseb, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 7,5 %, kar je tretji najvišji delež v obdobju 2014-2022.

Leta 2022 je bila v Mariboru 9,1 % povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti, v Sloveniji pa 5,8 %.

Povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti je bila leta 2022 najnižja po letu 2005 tako v Mariboru kot v Sloveniji.

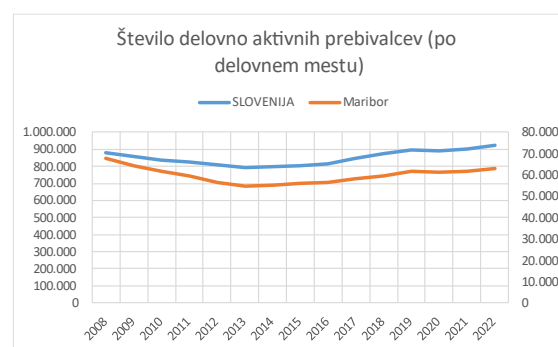
Kar zadeva stopnjo registrirane brezposelnosti, je bila leta 2022 raven Maribora v Sloveniji 157, kar je približno na ravni let 2005 in 2006. Najnižja raven je bila sicer leta 2014.

Indeks delovne migracije

Leta 2022 je bil indeks delovne migracije za Maribor 148,7, kar je približno na ravni let 2014 in 2015 ter obdobja pred letom 2006.

Delovno aktivni (po delovnem mestu)

V letu 2022 je bilo v Mariboru (glede na občino delovnega mesta) 63.105 delovno aktivnih prebivalk in prebivalcev, v Sloveniji pa 921.988.

Slika 41: Število delovno aktivnih prebivalcev (po delovnem mestu) v obdobju 2008-2022.⁷²

Tako v Mariboru kot v Sloveniji se je število delovno aktivnih (po delovnem mestu) zmanjševalo do leta 2013, nato pa se je začelo povečevati.

⁷² Število delovno aktivnih prebivalcev (po delovnem mestu). Statistični urad Republike Slovenije.

V obdobju 2012-2022 se je v Sloveniji število delovno aktivnih prebivalcev povečalo za 111.997, v Mariboru pa (glede na delovno mesto) za 6.493, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju 5,8 % delež.

Primerjava daljšega obdobja daje drugačno sliko. V Sloveniji je bilo že leta 2019 več delovno aktivnih po delovnem mestu kot leta 2008, v Mariboru pa spričo dokaj močnega zmanjšanja v letih 2008-2013 še ni bilo. V primerjavi z letom 2008 je bilo leta 2022 v Sloveniji 42.741 več delovnih mest, v Mariboru pa je bilo 4.475 delovnih mest manj.

Slika 42: Delež Maribora v Sloveniji glede na število delovno aktivnih prebivalcev (po delovnem mestu) v obdobju 2008-2022.⁷³

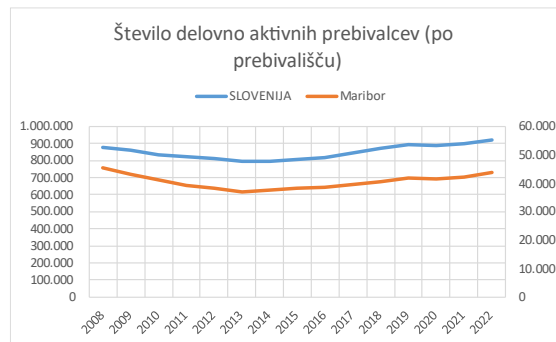
Kar zadeva število delovno aktivnih prebivalcev po delovnem mestu, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 6,8 %, kar je skupaj z letom 2018 najmanj v obdobju 2008-2022.

Delovno aktivni (po prebivališču)

V letu 2022 je bilo v Mariboru (glede na občino prebivališča) 43.760 delovno aktivnih prebivalcev in prebivalcev, v Sloveniji pa 921.988.

Tako v Mariboru kot v Sloveniji se je število delovno aktivnih (po prebivališču mestu) zmanjševalo do leta 2013, nato pa se je v glavnem začelo povečevati.

V obdobju 2012-2022 se je v Sloveniji število delovno aktivnih prebivalcev povečalo za 111.997, v Mariboru pa (glede na prebivališče) za 5.530, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju 4,9 % delež.

Slika 43: Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču) v obdobju 2008-2022.⁷⁴

Primerjava daljšega obdobja daje drugačno sliko. V Sloveniji je bilo že leta 2019 več delovno aktivnih po prebivališču kot leta 2008, v Mariboru pa spričo dokaj močnega zmanjšanja v letih 2008-2013 še ni bilo niti v letu 2022. V primerjavi z letom 2008 je bilo leta 2022 v Sloveniji 42.741 več delovno aktivnih, v Mariboru pa je bilo 1.764 delovno aktivnih po prebivališču manj.

Slika 44: Delež Maribora v Sloveniji glede na število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču) v obdobju 2008-2022.⁷⁵

Kar zadeva število delovno aktivnih prebivalcev po prebivališču, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 4,7 %, kar je več kot v obdobju 2012-

⁷³ Izračun na podlagi tabele Število delovno aktivnih prebivalcev (po delovnem mestu). Statistični urad Republike Slovenije.

⁷⁴ Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču). Statistični urad Republike Slovenije.

⁷⁵ Izračun na podlagi tabele Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču). Statistični urad Republike Slovenije.

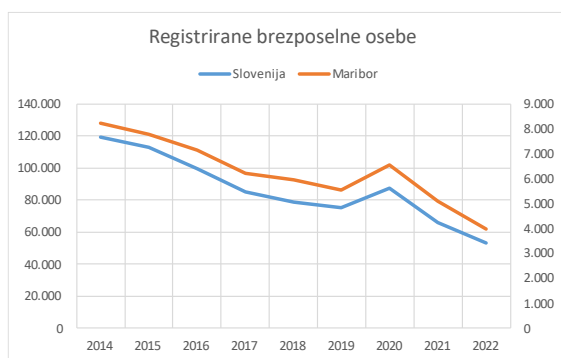
2021, vendar precej manj kot v obdobju 2008-2011. Delež Maribora v Sloveniji z vidika starostne skupine 20-64 let pa je v letu 2022 bil 4,9 %.⁷⁶

Registrirana brezposelnost

V letu 2022 (december) je bilo v Mariboru (glede na občino prebivališča) 3.999 registriranih brezposelnih oseb, v Sloveniji pa 53.181.

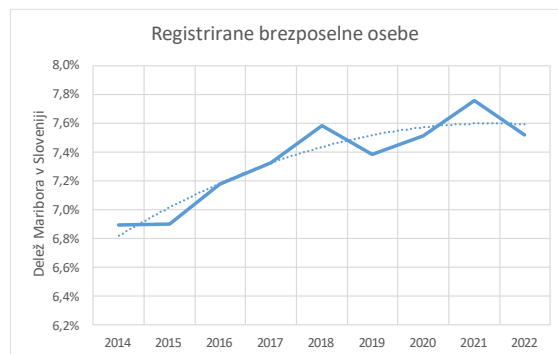
Tako v Mariboru kot v Sloveniji se je število registriranih brezposelnih oseb zmanjševalo do leta 2022, z izjemo epidemičnega leta 2020.

V obdobju 2014-2022 se je v Sloveniji število registriranih brezposelnih oseb zmanjšalo za 66.277, v Mariboru pa za 4.235, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem zmanjšanju 6,4 % delež.

Slika 45: Registrirane brezposelne osebe v obdobju 2014-2022.⁷⁷

Kar zadeva število registriranih brezposelnih oseb, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 7,5 %. Ta delež je višji od deleža Maribora v Sloveniji z vidika starostne skupine 20-64 let, ki je bil v letu 2022 v višini 4,9 %.⁷⁸

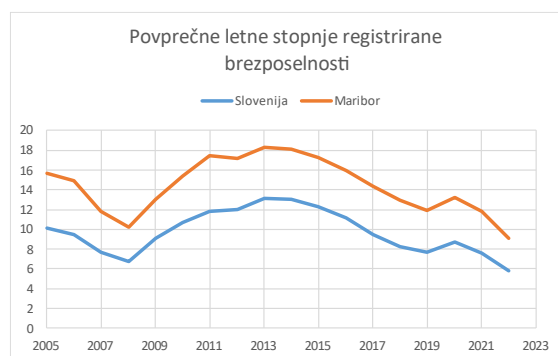

Slika 46: Delež Maribora v Sloveniji glede na število registriranih brezposelnih oseb v obdobju 2014-2022.^{79,80}

Delež Maribora v Sloveniji, kar zadeva brezposelne osebe, je bil v letu 2022 tretji najvišji v obdobju 2014-2022.

Stopnja registrirane brezposelnosti

Leta 2022 je bila v Mariboru 9,1 % povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti, v Sloveniji pa 5,8 %.

Slika 47: Povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti v obdobju 2005-2022.⁸¹

Tako v Mariboru kot v Sloveniji je stopnja registrirane brezposelnosti padala do leta 2008, nato pa se je povečevala do leta 2013 in se ponovno, z izjemo epidemičnega leta 2020, zmanjševala do leta 2022.

⁷⁶ Izračun na podlagi tabele Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine, polletje, starostne skupine. Statistični urad Republike Slovenije.

⁷⁷ Registrirana brezposelnost. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

⁷⁸ Izračun na podlagi tabel Registrirana brezposelnost Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje in Osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji po: Spol, občine,

polletje, starostne skupine, Statističnega urada Republike Slovenije.

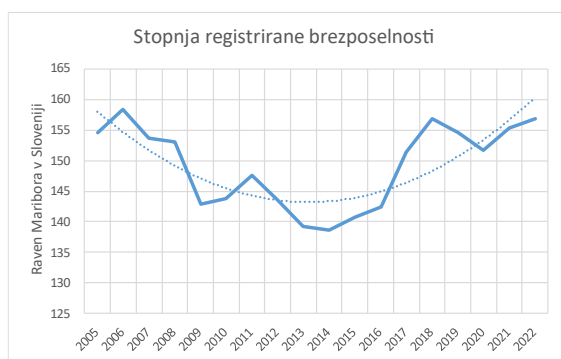
⁷⁹ Izračun na podlagi tabele Registrirana brezposelnost. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

⁸⁰ Prikazana je polinomska trendna črta.

⁸¹ Povprečne letne stopnje registrirane brezposelnosti. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti je bila leta 2022 najnižja v obdobju 2005-2022 tako v Mariboru kot v Sloveniji.

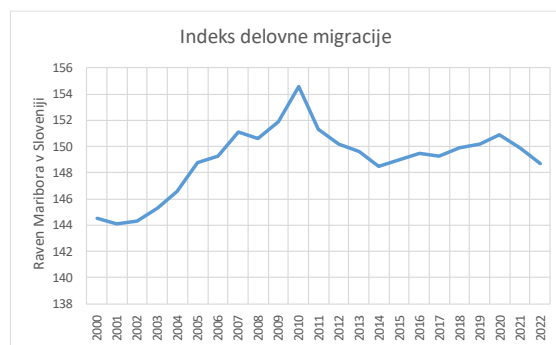
Kar zadeva stopnjo registrirane brezposelnosti, se je raven Maribora v Sloveniji po letu 2014 v glavnem povečevala. Leta 2022 je bila raven Maribora v Sloveniji 157, kar je tretja najvišja raven v obdobju 2005-2022. Najnižja raven je bila sicer leta 2014.

Slika 48: Raven Maribora v Sloveniji glede na stopnjo registrirane brezposelnosti v obdobju 2005-2022.^{82,83}

Indeks delovne migracije

Leta 2022 je bil indeks delovne migracije⁸⁴ za Maribor 148,7, kar je najmanj po letu 2020 ter približno na ravni let 2014 in 2015 in obdobja pred letom 2006. Najvišji indeks delovne migracije je bil sicer leta 2021, in sicer 154,6.

Slika 49: Indeks delovne migracije v Mariboru v obdobju 2000-2022 (Indeks za Slovenijo je 100).⁸⁵

⁸² Izračun na podlagi tabele Povprečne letne stopnje registrirane brezposelnosti. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

⁸³ Prikazana je polinomska trendna črta.

⁸⁴ Indeks delovne migracije je količnik, kjer je v števcu delovno aktivno prebivalstvo (brez kmetov) po občini delovnega mesta, v

imenovalcu pa delovno aktivno prebivalstvo (brez kmetov) po občini prebivališča, pomnožen s sto.

⁸⁵ Indeks delovne migracije. Statistični urad Republike Slovenije.

Zdravje

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Inštitut redno objavlja ključne kazalnike zdravja za lokalno skupnost, in sicer v primerjavi z upravno enoto, regijo in Slovenijo.⁸⁶

Ugotovitve

Nacionalni inštitut za javno zdravje za Maribor navaja naslednje ključne ugotovitve:⁸⁷

Zdravstveno stanje in umrljivost

»Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 16,6 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 19,4 dni.

Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil nižji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen pa blizu slovenskemu povprečju.

Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 2,0 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji prav tako.

Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 5,6 na 1000, v Sloveniji pa 6,4.

Delež uporabnikov pomoči na domu je bil nižji od slovenskega povprečja.

Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 18 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji prav tako.«

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

»Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.

Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 0,5 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,1.

Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil nižji od slovenskega povprečja.

Odzivnost v Program Sviti - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 58,7 %, v Sloveniji pa 63,4 %.

Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 66,3 %, v Sloveniji pa 71,7 %.«

Primerjava s povprečjem Slovenije

Statistično značilno boljše od povprečja

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje je Maribor statistično značilno boljši od povprečja preostale Slovenije pri naslednjih kazalnikih:

- Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj).
- Poškodovani v transportnih nezgodah.
- Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji.
- Bolniška odsotnost.
- Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več).
- Klopni meningoencefalitis.

Statistično značilno različno

Kazalniki, pri katerih je po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje Maribor statistično značilno različen od povprečja preostale Slovenije, zelenega gibanja kazalnika pa ni mogoče enoznačno določiti:

- Starejše prebivalstvo (nad 80 let).

⁸⁶ Več podatkov o zdravju je dosegljivih na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

⁸⁷ Kazalniki zdravja v občini - ključne ugotovitve. Maribor. Nacionalni inštitut za javno zdravje.

- Prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka.
- Novi primeri raka.
- Novi primeri raka dojke.
- Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj.

Statistično značilno slabše od povprečja

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje je Maribor statistično značilno slabši od povprečja preostale Slovenije pri naslednjih kazalnikih:

- Prirast prebivalstva.
- Stopnja delovne aktivnosti.
- Prekomerna prehranjenost otrok.
- Sodelovanje pri odločitvah skupnosti.
- Odzivnost v Program Svít.
- Presejanost v Programu Zora.
- Presejanost v Programu DORA.
- Astma pri otrocih in mladostnikih.
- Novi primeri raka pljuč.
- Pomoč na domu.
- Umrljivost po stalnem bivališču.
- Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let).
- Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let).
- Umrljivost zaradi raka pljuč (0-74 let).

Statistično značilno nerazlikovanje

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje se Maribor statistično značilno ne

razlikuje od povprečja preostale Slovenije pri naslednjih kazalnikih:

- Razvitost občine.
- Telesni fitnes otrok.
- Dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti.
- Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več).
- Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni.
- Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi.
- Srčna kap (35-74 let).
- Možganska kap (35-84 let).
- Novi primeri raka debelega črevesa in danke.
- Novi primeri raka želodca.
- Oviranost pri vsakodnevni skrbi zase.
- Umrljivost zaradi samomora.

Prikaz izbranih vrednosti

Na naslednji sliki, ki je dostopna v publikaciji⁸⁸ na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje,⁸⁹ so prikazane izbrane vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z državnim povprečjem.

Predstavljen je položaj občine glede na povprečje upravne enote, regije in Slovenije, in sicer glede na razpon vrednosti po občinah od najnižje do najvišje.

⁸⁸ Zdravje v občini 2023. Maribor. Nacionalni inštitut za javno zdravje.

⁸⁹ Tabela je sicer objavljena v publikaciji Kazalniki zdravja v občini – ključne ugotovitve. Maribor. Nacionalni inštitut za javno zdravje.

	Kazalnik	Občina	UE	Regija	SLO	Enota	Manj od povprečja	Več od povprečja
Prebivalci in skupnost	11 Razvitost občine	0,97	/	/	1,00	indeks		
	12 Prirast prebivalstva	5,7	9,8	5,5	7,2	%		
	13 Starejše prebivalstvo (nad 80 let)	6,2	5,8	5,3	5,4	%		
	14 Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)	9,7	9,5	12,2	13,5	%		
	15 Stopnja delovne aktivnosti	57,8	59,2	61,0	65,8	%		
Dejavniki tveganja	2.1 Telesni fitnes otrok	46,5	46,4	47,1	50,0	indeks		
	2.2 Prekomerna prehranjenost otrok	24,5	24,7	27,0	24,1	%		
	2.3 Redni in občasni kadilci	27,4 ^m	28,1	24,9	23,2	%		
	2.4 Visokotvegano opijanje	46,3 ^m	45,9	43,7	42,8	%		
	2.5 Poškodovani v transportnih nezgodah	0,7	0,6	0,7	1,4	sss/1000		
	2.6 Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	7,2	7,7	8,6	8,8	%		
Preventiva	3.1 Odzivnost v Program Sviti	60,8	61,6	62,8	65,6	%		
	3.2 Presejanost v Programu Zora	66,4	67,4	70,8	72,4	%		
	3.4 Presejanost v Programu DORA	76,5	77,0	78,3	77,6	%		
Zdravstveno stanje	4.1 Samoocena dobrega zdravja	70,5 ^m	68,1	63,9	67,5	%		
	4.2 Bolniška odsotnost	16,2	16,8	18,3	17,7	dnevi		
	4.3 Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)	1,1	1,1	0,8	0,8	sss/1000		
	4.4 Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)	1,7	1,7	2,0	1,9	sss/1000		
	4.5 Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni	5,3	5,4	5,4	5,3	sss/100		
	4.6 Prejemniki zdravil zaradi poviš. krvnega tlaka	21,7	22,2	23,3	22,8	sss/100		
	4.7 Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi	11,6	11,7	12,3	11,8	sss/100		
	4.8 Srčna kap (35-74 let)	2,3	2,3	2,1	2,1	sss/1000		
	4.9 Možganska kap (35-84 let)	2,5	2,5	2,6	2,5	sss/1000		
	4.10 Novi primeri raka	570	574	558	564	sss/100.000		
	4.15 Novi primeri raka debelega črevesa in danke	67	68	66	67	sss/100.000		
	4.16 Novi primeri raka pljuč	77	76	67	68	sss/100.000		
	4.17 Novi primeri raka dojke	141	139	128	122	sss/100.000		
	4.11 Zlomni kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)	5,5	5,7	5,9	6,5	sss/1000		
Umrljivost	4.12 Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj	15,5	15,3	15,3	14,4	sss/100		
	4.13 Pomoč na domu	2,1	2,3	2,2	2,7	%		
	4.14 Klopni meningoencefalitis	2,6	3,4	4,9	8,0	sss/100.000		
	5.1 Umrljivost po stalnem bivališču	958	964	1003	909	sss/100.000		
	5.2 Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)	86	85	91	74	sss/100.000		
	5.3 Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let)	170	170	172	160	sss/100.000		
	5.6 Umrljivost zaradi raka pljuč (0-74 let)	48	46	42	40	sss/100.000		
	5.7 Umrljivost zaradi samomora	15	15	21	19	sss/100.000		

Slika 50: Izbrane vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z upravno enoto, regijo in državnim povprečjem.⁹⁰ Barve in oznake v tabeli pomenijo naslednje: Zeleni trikotnik - občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije; Modri pravokotnik - občina je statistično značilno različna od povprečja preostale Slovenije, zelenega gibanja kazalnika ni mogoče enoznačno določiti; Rdeči trikotnik - občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije; Rumeni krog - občina se statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije; Bela - vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.^{91,92}

⁹⁰ Zdravje v občini 2023. Maribor. Nacionalni inštitut za javno zdravje. <https://obcine.nijz.si/api/files/46b18ce5ab388b1fc01a126f83273b01de2cdde6/data>.

⁹¹ Legenda, ki jo je objavil inštitut: »/: kazalnik na tej administrativni ravni ni smiselni; sss: starostno standardizirana stopnja na 100, 1.000 ali 100.000 prebivalcev, na slovensko populacijo 1.7.2014. *: spremenjen izračun po stalnem bivališču namesto po običajnem je pojasnjen v "Opisi kazalnikov" v dokumentu "Metodološka pojasnila" na spletni strani inštituta. m: Podatki temeljijo na statističnem modelu. s: Podatka za izbrano občino, UE oz. statistično regijo ni mogoče prikazati, ker meritve v nekaterih občinah zaradi pandemije niso bile opravljene.«

⁹² Pojasnila inštituta h kazalnikom: »Prebivalci in skupnost: 1.1: leto 2022; 1.2: leto 2021; 1.3: leto 2021, stari 80 let in več; 1.4: leto 2021, stari 25-64 let; 1.5: leto 2021, stari 15-64 let. Dejavniki tveganja za zdravje: 2.1: leto 2021, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.2: leto 2021, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.5: povprečje 2017-2021; 2.6: povprečje 2017-2021; 2.13: leto 2020; 2.14: leto 2020. Preventiva: 3.1: leto 2021; 3.2: povprečje 1.7.2018–30.6.2021, ženske, stare 20-64 let; 3.4: 1.1.2021–31.10.2022, ženske, stare 50-69 let. Zdravstveno stanje: 4.2: leto 2021, zaposleni prebivalci; 4.3: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 0-19 let; 4.4: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, starejši od 15 let; 4.5: leto 2021; 4.6: leto 2021; 4.7: leto 2021; 4.8: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 35-74 let; 4.9: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 35-84 let; 4.10: povprečje 2015-2019, novo odkriti raki razen nemelanomskega; 4.11: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 65 let in več; 4.12: leto 2021; 4.13: leto 2021, stari 65 let in več; 4.14: povprečje 2012-2021; 4.15: povprečje 2015-2019; 4.16: povprečje 2015-2019; 4.17: povprečje 2015-2019; 4.19: povprečje 2010-2019; 4.20: leto 2019. Umrljivost: 5.1: povprečje 2017-2021; 5.2: povprečje 2017-2021, stari 0-74 let; 5.3: povprečje 2017-2021, stari 0-74 let; 5.6: povprečje 2017-2021, stari 0-74 let; 5.7: povprečje 2017-2021.«

Podjetja

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

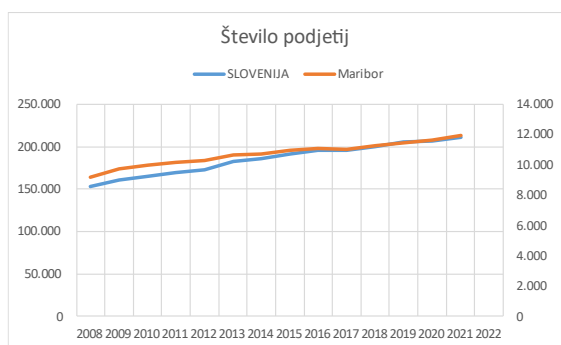
Ugotovitve

Število podjetij se tako v Sloveniji kot v Mariboru povečuje skoraj celotno obdobje 2008-2021, z izjemo zmanjšanja v letu 2017.

Maribor je imel v letu 2022 5,7 % vseh podjetij v Sloveniji, ki so ustvarila 3,8 % prihodkov vseh podjetij v Sloveniji, kar je najmanjši delež v obdobju 2008-2021.

Število podjetij

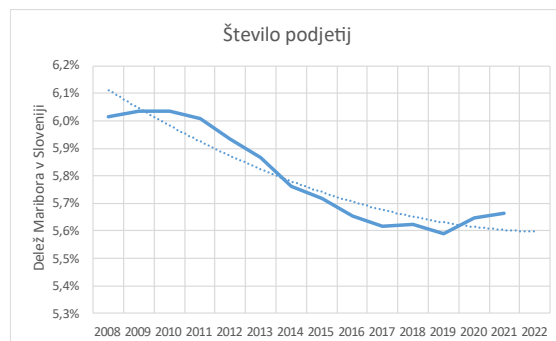
Leta 2021 je bilo v Mariboru 11.964 podjetij, v Sloveniji pa 211.168, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 5,7 %.

Slika 51: Število podjetij v obdobju 2008-2021.⁹³

Število podjetij se tako v Sloveniji kot v Mariboru povečuje skoraj celotno obdobje 2008-2021, z izjemo zmanjšanja v letu 2017.

V obdobju 2011-2021 se je v Mariboru število podjetij povečalo za 1.787, v Sloveniji pa za 41.828, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini 4,3 %.

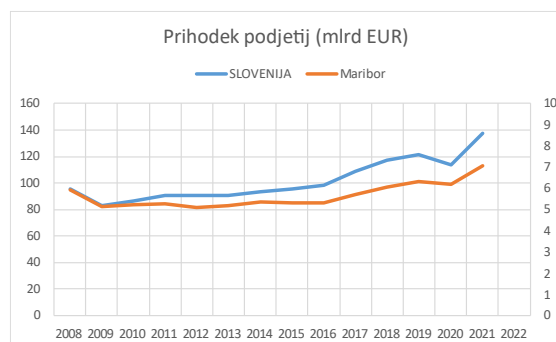

Slika 52: Delež Maribora v Sloveniji glede na število podjetij v obdobju 2008-2021.^{94,95}

V opazovanem obdobju 2008-2021 se je delež Maribora v Sloveniji kar zadeva števila podjetij, nekoliko povečeval do leta 2010, nato pa v glavnem zmanjševal do leta 2019. V letih 2020 in 2021 se je delež ponovno nekoliko povečal, in sicer približno na raven izpred petih let.

Prihodek podjetij

V letu 2021 so podjetja v Mariboru ustvarila prihodke v višini 7,1 milijarde evrov, v Sloveniji pa 137,8 milijarde evrov, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 3,8 %.

Slika 53: Prihodek podjetij v obdobju 2008-2021.⁹⁶

V opazovanem obdobju 2008-2021 se je tako v Mariboru kot v Sloveniji prihodek podjetij najbolj zmanjšal v letu 2009. V Sloveniji se je prihodek podjetij povečeval do leta 2019, v

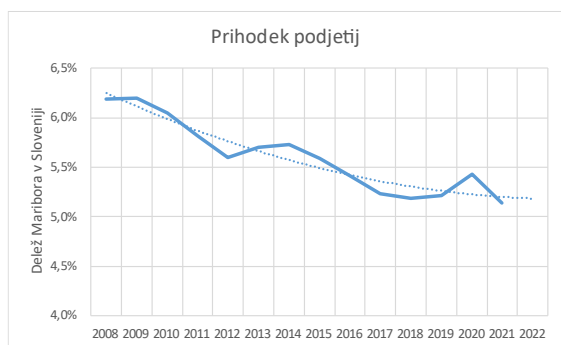
⁹³ Število podjetij. Statistični urad Republike Slovenije.

⁹⁴ Izračun na podlagi tabele Število podjetij. Statistični urad Republike Slovenije.

⁹⁵ Prikazana je polinomska trendna črta.

⁹⁶ Prihodek podjetij. Statistični urad Republike Slovenije.

Mariboru pa se v znatnejši meri povečeval šele po letu 2016. Zmanjšanju v letu 2020 je sledilo znatnejše povečanje v letu 2021.

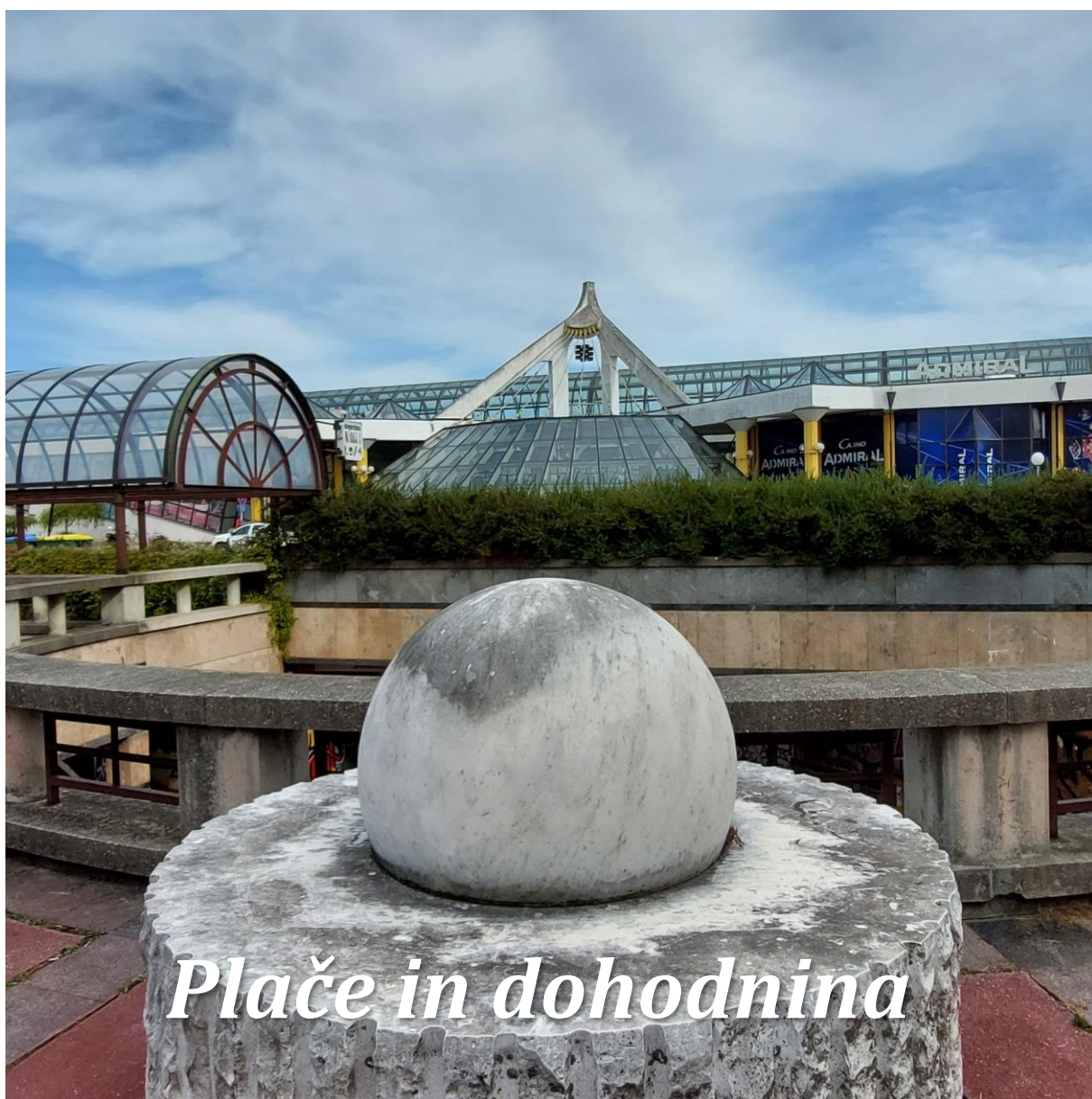

Slika 54: Delež Maribora v Sloveniji glede na prihodek podjetij v obdobju 2008-2021.⁹⁷⁹⁸

V opazovanem obdobju 2008-2021 se je delež Maribora v Sloveniji kar zadeva prihodek podjetij, z nekaj izjemami pretežno zmanjševal in leta 2021 dosegel najnižjo vrednost.

⁹⁷ Izračun na podlagi tabele Prihodek podjetij. Statistični urad Republike Slovenije.

⁹⁸ Prikazana je polinomska trendna črta.

Plače, pokojnine in dohodnina

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Ministrstva za finance.

Ugotovitve

Povprečna plača

V letu 2022 je bila povprečna mesečna bruto plača v Mariboru 5,1 % nižja od povprečne bruto mesečne plače v Sloveniji, povprečna neto plača pa je bila 4,7 % nižja.

Raven Maribora v Sloveniji glede povprečne mesečne bruto in neto plače je bila v letu 2022 najnižja v obdobju 2008-2022.

Pokojnine

V obdobju 2013-2022 se je v Mariboru število uživalcev pokojnin zmanjšalo za 4.130 oziroma za 12,4 %, v Sloveniji pa se je povečalo za 1.649 oziroma za 0,3 %.

V letu 2022 je bil v Mariboru povprečni mesečni znesek bruto pokojnine 1,1 % višji od povprečnega mesečnega zneska bruto pokojnine v Sloveniji.

Raven Maribora v Sloveniji glede povprečne mesečne bruto pokojnine je bila v letu 2022 najnižja v obdobju 2013-2022.

Dohodnina

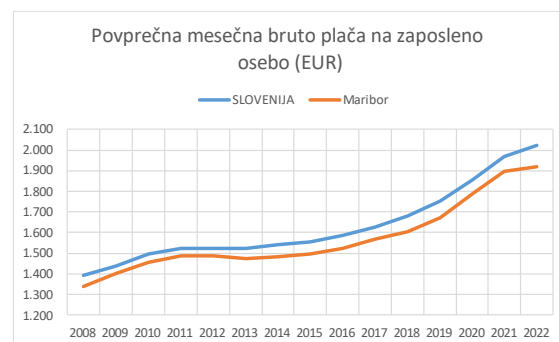
V letu 2021 je bila dohodnina na prebivalca v Mariboru 5 % nižja kot v Sloveniji in tudi 6,6 % nižja kot v mestnih občinah.

Povprečna bruto plača

V Sloveniji je leta 2022 povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo 2.024 evrov, v

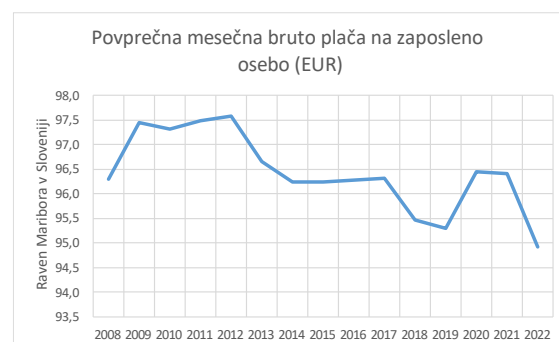
Mariboru pa 1.921 evrov, kar je 5,1 % manj. V primerjavi z Mariborom je bila v Celju povprečna mesečna bruto plača višja za 1 %, v Ljubljani pa za 21,9 %.

V obdobju 2008-2022 se je v Mariboru povprečna mesečna bruto plača povečala za 43,4 %, v Sloveniji pa za 45,5 %.

Slika 55: Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo v obdobju 2008-2022.⁹⁹

V letu 2022 je bila s 95¹⁰⁰ dosežena najnižja raven Maribora v Sloveniji po letu 2008 glede povprečne mesečne bruto plače na zaposleno osebo.

Slika 56: Raven Maribora v Sloveniji glede na povprečno mesečno bruto plačo na zaposleno osebo v obdobju 2008-2022.¹⁰¹

⁹⁹ Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo (EUR). Statistični urad Republike Slovenije.

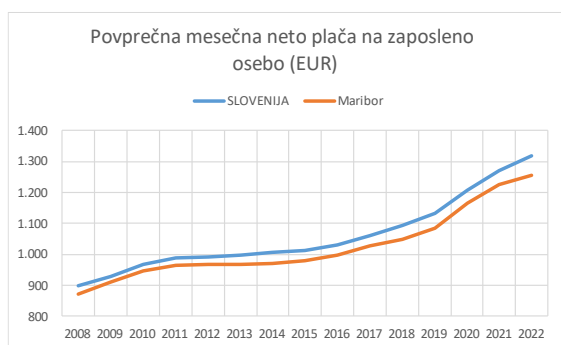
¹⁰⁰ Raven Slovenije je 100.

¹⁰¹ Izračun na podlagi tabele Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo (EUR). Statistični urad Republike Slovenije.

Povprečna neto plača

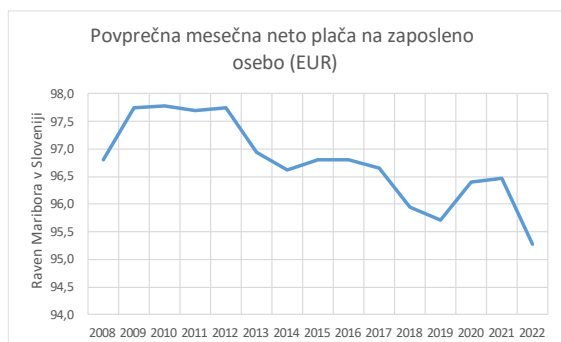
V Sloveniji je bila leta 2022 povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo 1.318,60 evra, v Mariboru pa 1.256,40 evra, kar je 4,7 % manj. V primerjavi z Mariborom je bila v Celju povprečna mesečna neto plača višja za 1,1 %, v Ljubljani pa za 19,2 %.

V obdobju 2008-2022 se je v Mariboru povprečna mesečna neto plača povečala za 44,2 %, v Sloveniji pa za 46,5 %.

Slika 57: Povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo v obdobju 2008-2022.¹⁰²

V letu 2022 je bila s 95 dosežena najnižja raven Maribora v Sloveniji v obdobju 2008-2022 glede povprečne mesečne neto plače na zaposleno osebo.

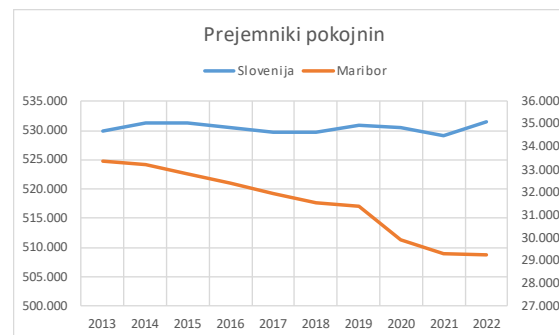

Slika 58: Raven Maribora v Sloveniji glede na povprečno mesečno neto plačo na zaposleno osebo v obdobju 2008-2022.¹⁰³

Pokojnine

Prejemniki pokojnin

V letu 2022 (stanje december) je bilo v Mariboru 29.241 uživalcev pokojnin, v Sloveniji pa 531.483, kar pomeni, da je imel Maribor delež pri tem v višini 5,5 %.

Slika 59: Prejemniki pokojnin v obdobju 2013-2022.¹⁰⁴

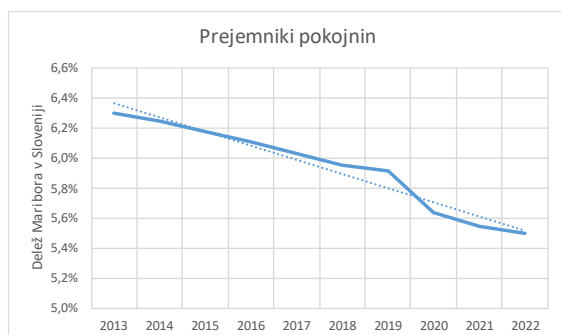
V obdobju 2013-2022 se je v Mariboru število uživalcev pokojnin zmanjšalo za 4.130 oziroma za 12,4 %, v Sloveniji pa se je povečalo za 1.649 oziroma za 0,3 %.

Število uživalcev starostnih in delnih pokojnin se je v obdobju 2013-2022 v Mariboru zmanjšalo za 6,2 %, v Sloveniji pa se je povečalo za 9,6 %. Število uživalcev invalidskih pokojnin se je v Mariboru zmanjšalo za 36,3 %, v Sloveniji pa za 20,7 %. Število uživalcev družinskih in vdovskih pokojnin se je v Mariboru zmanjšalo za 27,4 %, v Sloveniji pa za 26,6 %.

¹⁰² Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo (EUR). Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁰³ Izračun na podlagi tabele Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo (EUR). Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁰⁴ Izračun na podlagi podatkov v tabelah Podatki o uživalcih pokojnin po občinah, statističnih in kohezijskih regijah v Sloveniji (stanje december). Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

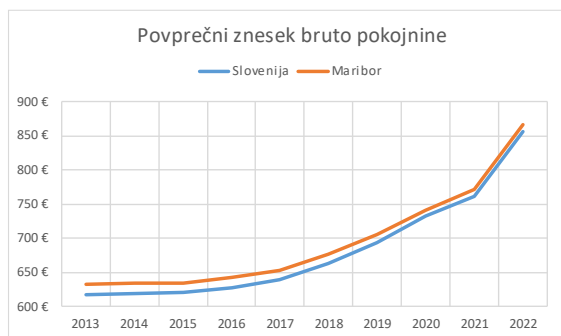

Slika 60: Delež Maribora v Sloveniji glede na število prejemnikov pokojnin v obdobju 2013-2021.¹⁰⁵¹⁰⁶

V opazovanem obdobju 2013-2021 se je delež Maribora v Sloveniji kar zadeva število prejemnikov pokojnin ves čas zmanjševal, in sicer iz 6,3 % v letu 2013 na 5,5 % v letu 2022, kar predstavlja tudi najmanjši delež v tem obdobju.

Povprečna bruto pokojnina

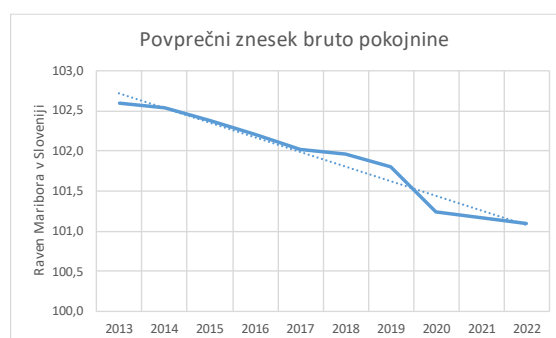
V letu 2022 (stanje december) je bil v Mariboru povprečni mesečni znesek bruto pokojnine 865,91 evra, v Sloveniji pa 856,49 evra, kar je 1,1 % več. V primerjavi z Mariborom je bila v Celju povprečna bruto pokojnina višja za 2,4 %. V Ljubljani pa za 19 %-

Slika 61: Povprečni znesek bruto pokojnine v obdobju 2013-2022.¹⁰⁷

V obdobju 2013-2022 se je v Mariboru povprečni mesečni znesek bruto pokojnine povečal za 36,7 %, v Sloveniji pa za 38,5 %.

Povprečni mesečni znesek bruto starostnih in delnih pokojnin se je v obdobju 2013-2022 v Mariboru povečal za 35,2 %, v Sloveniji pa za 35,6 %. Povprečni mesečni znesek bruto invalidskih pokojnin se je v Mariboru povečal za 30,6 %, v Sloveniji pa za 33,5 %. Povprečni mesečni znesek bruto družinskih in vdovskih pokojnin se je v Mariboru povečal za 38 %, v Sloveniji pa za 44,3 %.

Slika 62: Raven Maribora v Sloveniji glede na število prejemnikov pokojnin v obdobju 2013-2021.¹⁰⁸¹⁰⁹

V letu 2022 je bila s 101 dosežena najnižja raven Maribora v Sloveniji v obdobju 2013-2022 glede povprečne mesečne bruto pokojnine.

V primerjavi z letom 2013 se je v letu 2022 raven Maribora v Sloveniji glede povprečne mesečne bruto starostne in delne pokojnine znižala iz 100 na 99,8, glede invalidske pokojnine iz 103,2 na 101 ter glede družinske in vdovske pokojnine iz 112,3 na 107,4.

¹⁰⁵ Izračun na podlagi podatkov v tabelah Podatki o uživalcih pokojnin po občinah, statističnih in kohezijskih regijah v Sloveniji (stanje december). Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

¹⁰⁶ Prikazana je linearna trendna črta.

¹⁰⁷ Izračun na podlagi podatkov v tabelah Podatki o uživalcih pokojnin po občinah, statističnih in kohezijskih regijah v Sloveniji

(stanje december). Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

¹⁰⁸ Izračun na podlagi podatkov v tabelah Podatki o uživalcih pokojnin po občinah, statističnih in kohezijskih regijah v Sloveniji (stanje december). Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

¹⁰⁹ Prikazana je linearna trendna črta.

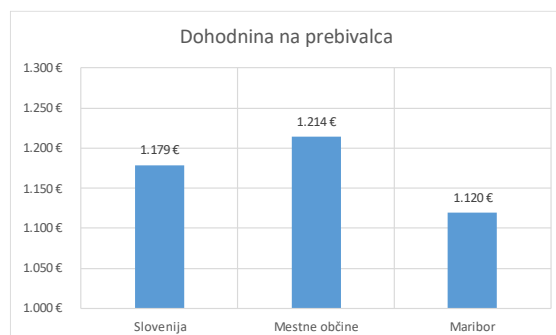
Dohodnina

Odmerne odločbe

Po podatkih Ministrstva za finance¹¹⁰ je znašala dohodnina po odmernih odločbah 2021¹¹¹ v Sloveniji 2,41 milijarde evrov, v Mariboru pa 116,5 milijona evrov, kar pomeni, da je imel Maribor 4,8 % delež pri tem.

Dohodnina na prebivalca

Leta 2021 je bila dohodnina na prebivalca v Sloveniji 1.179 evra,¹¹² v Mariboru pa 1.120 evra,¹¹³ kar pomeni, da je bila raven Maribora 95. V primerjavi z Mariborom je bila dohodnina na prebivalca v Celju višja za 1,4 %, v Ljubljani pa za 43,4 %.

Slika 63: Dohodnina na prebivalca v letu 2021.¹¹⁴

V vseh mestnih občinah je bila dohodnina na prebivalca 1.214 evrov,¹¹⁵ kar pomeni, da je bila dohodnina na prebivalca v Mariboru za 6,6 % nižja tudi od mestnih občin.

¹¹⁰ Izračun primerne porabe, dohodnine, finančne izravnave, sredstev za uravnoteženje razvitosti občin in stroškov plač za javne zavode občin za leto 2025 (pdf, 2,9 MB). Primerna poraba, povprečnina in koeficienti razvitosti občin, financiranje občin. Ministrstvo za finance.

¹¹¹ Po navedbah na spletni strani ministrstva se podatki o višini dohodnine nanašajo na odmerne odločbe za leto 2021, izdane zavezancem, ki imajo na dan 31. decembra leta, na katero se nanašajo odmerne odločbe, stalno prebivališče v občini, po stanju na dan 30. junija 2023.

¹¹² Izračun na podlagi podatkov Ministrstva za finance o odmernih odločbah za leto 2021 in Statističnega urada Republike Slovenije o osebah s stalnim prebivališčem v Sloveniji v 2021H2.

¹¹³ Izračun na podlagi podatkov Ministrstva za finance o odmernih odločbah za leto 2021 in Statističnega urada Republike Slovenije o osebah s stalnim prebivališčem v Mariboru v 2021H2.

¹¹⁴ Izračun na podlagi podatkov Ministrstva za finance o odmernih odločbah za leto 2021 in Statističnega urada Republike Slovenije o osebah s stalnim prebivališčem v 2021H2 v mestnih občinah in v Sloveniji.

¹¹⁵ Izračun na podlagi podatkov Ministrstva za finance o odmernih odločbah za leto 2021 in Statističnega urada Republike Slovenije o osebah s stalnim prebivališčem v mestnih občinah v 2021H2.

Investicije

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

Ugotovitve

Gradbena dovoljenja

Leta 2022 je bilo v Mariboru izdanih najmanj gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev po letu 2016 in tudi bistveno manj kot v obdobju 1999-2008.

Raven Maribora v Sloveniji glede na izdana gradbena dovoljenja na tisoč prebivalcev je bila leta 2022 zgolj 40, kar je poleg leta 2011 in 2015 najnižja raven v obdobju 1999-2022.

Investicije

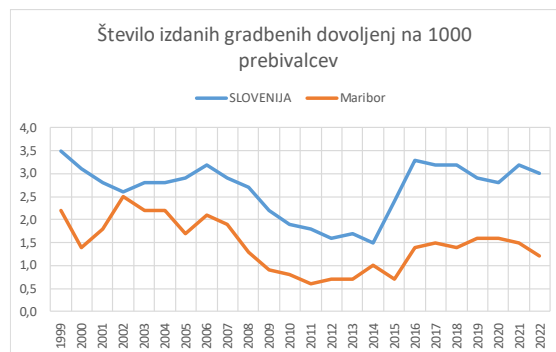
V obdobju 2012-2019 je bil dosežen največji delež Maribora v Sloveniji glede na investicije v osnovna sredstva leta 2019, in sicer 4,7 %. Ta delež pa je bil nižji od deleža prebivalstva (5,4 %) in deleža podjetij (5,7 %) ter višji od deleža prihodka podjetij (3,8 %).

Izdana gradbena dovoljenja

V letu 2022 je bilo v Mariboru izdanega 1,2 gradbenega dovoljenja na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 3, kar pomeni, da je bila raven Maribora pri tem zgolj 40.

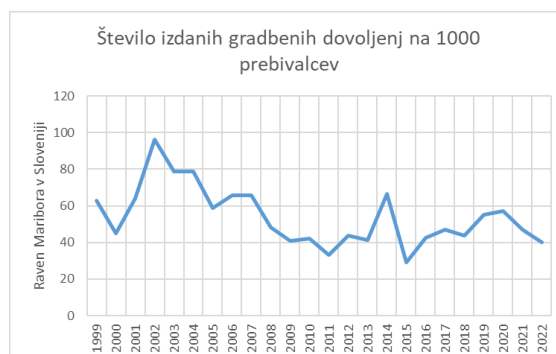
V obdobju 1999-2022 je bilo v Sloveniji največ gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev izdanih leta 1999, v Mariboru pa v letu 2002.

V letu 2022 izdano število gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev v Mariboru je bilo najnižje po letu 2016 in tudi bistveno nižje od obdobja 1999-2008.

Slika 64: Število izdanih gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev v obdobju 1999-2022.¹¹⁶

Kar zadeva izdana gradbena dovoljenja na tisoč prebivalcev, je bila Slovenija v letu 2022 nekoliko nad ravni povprečja obdobja 1999-2008, Maribor pa je bil še vedno 40 % pod to ravni.

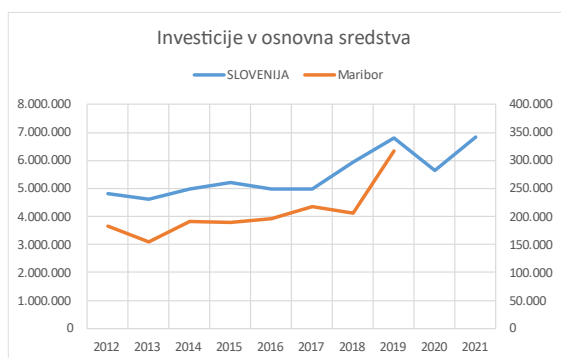
Slika 65: Raven Maribora v Sloveniji glede na število izdanih gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev v obdobju 1999-2022.¹¹⁷

Raven Maribora v Sloveniji glede na izdana gradbena dovoljenja na tisoč prebivalcev je bila najvišja leta 2002, in sicer 96, najnižja pa leta 2015, in sicer 29. Raven v letu 2022 je ena najnižjih do sedaj, nižja raven je bila le v letih 2015 in 2011.

¹¹⁶ Število izdanih gradbenih dovoljenj na 1000 prebivalcev. Statistični urad Republike Slovenije.

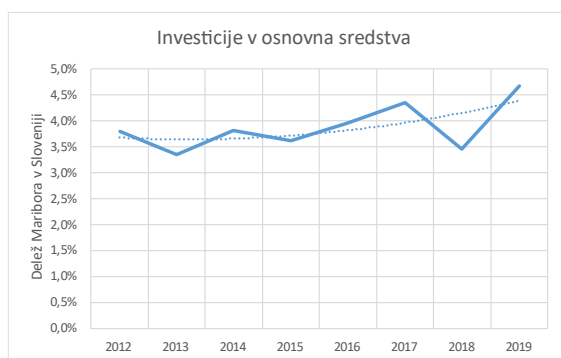
¹¹⁷ Izračun na podlagi tabele Število izdanih gradbenih dovoljenj na 1000 prebivalcev. Statistični urad Republike Slovenije.

Investicije v osnovna sredstva

Slika 66: Investicije v osnovna sredstva v obdobju 2012-2021 (Slovenija)¹¹⁸ oziroma 2012-2019 (Maribor)^{119,120}.

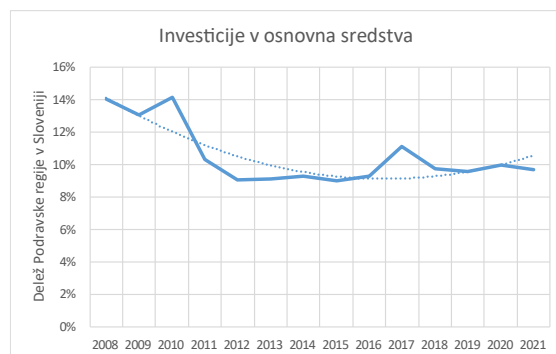
V letu 2019 so bile v Mariboru investicije v osnovna sredstva v višini 317,6 milijona evrov, v Sloveniji pa 6,8 milijarde evrov, kar pomeni, da je imel Maribor delež pri tem v višini 4,7 %.

Slika 67: Delež Maribora v Sloveniji glede na investicije v osnovna sredstva v obdobju 2012-2019.^{121,122}

V obdobju 2012-2019 je bil leta 2019 dosežen največji delež Maribora v Sloveniji glede na

investicije v osnovna sredstva, in sicer 4,7 %. Ta delež pa je bil nižji od deleža prebivalstva (5,4 %) in deleža podjetij (5,7 %) ter višji od deleža prihodka podjetij (3,8 %).

Slika 68: Delež podravske statistične regije v Sloveniji glede na investicije v osnovna sredstva v obdobju 2008-2021.^{123,124}

Za obdobje po letu 2019 na portalu SiStat ni podatkov za investicije v osnovna sredstva po občinah,¹²⁵ podatki pa so na razpolago za regije.

Delež investicij v podravski statistični regiji v Sloveniji je bil v opazovanem obdobju 2008-2021 najvišji leta 2008, in sicer 14,1 %. Do leta 2015 se je delež investicij v podravski statistični regiji v Sloveniji znižal na 9 %. V letu 2021 je znašal 9,7 %. Istega leta je znašal delež prebivalstva podravske statistične regije v Sloveniji 15,6 %.

¹¹⁸ Izbrani podatki po statističnih regijah, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

¹¹⁹ Investicije v osnovna sredstva po: občine, skupine osnovnih sredstev, leto. Statistični urad Republike Slovenije.

¹²⁰ Podatki za občine so v tabeli Investicije v osnovna sredstva po: občine, skupine osnovnih sredstev, leto, na razpolago zgolj do leta 2019.

¹²¹ Izračun na podlagi tabele Investicije v osnovna sredstva po: občine, skupine osnovnih sredstev, leto. Statistični urad Republike Slovenije.

¹²² Prikazana je polinomska trendna črta.

¹²³ Investicije v osnovna sredstva (1.000 EUR). Izbrani podatki po statističnih regijah, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

¹²⁴ Prikazana je polinomska trendna črta.

¹²⁵ V tabeli Investicije v osnovna sredstva po: občine, skupine osnovnih sredstev, leto. Statistični urad Republike Slovenije.

Stanovanja

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

Za razliko od drugih tabel, kjer so podatki večinoma v serijah, ki vključujejo vsako leto, so v tem razdelku podatki le za leta 2011, 2015, 2018 in 2021.

Ugotovitve

Dokončana stanovanja

Za leto 2022 je ocena, da je bilo v Mariboru 1,8 dokončane stanovanja na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 2 dokončani stanovanji, kar pomeni, da je imel Maribor raven 90. V primerjavi z letom 2008, ko je bilo največ dokončanih stanovanj, je bilo v letu 2022 v Sloveniji dokončanih 59 % manj stanovanj, v Mariboru pa 78 % manj.

V obdobju 2002-2008 je bila raven Maribora v Sloveniji glede dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev povprečno na ravni 142, v obdobju 2012-2022 pa je povprečno na ravni 59.

Stanovanja

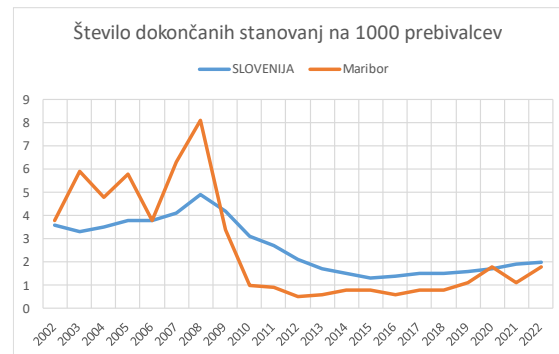
V letu 2021 je imel Maribor v Sloveniji 6,1 % delež stanovanj in 6,3 % delež naseljenih stanovanj.

Glede na število stanovanj na tisoč prebivalcev je imel Maribor v Sloveniji raven 113, glede povprečne uporabne površine stanovanja pa raven 85.

Ocena dokončanih stanovanj

Za leto 2022 je ocena, da je bilo v Mariboru 1,8 dokončane stanovanja na tisoč prebivalcev, v

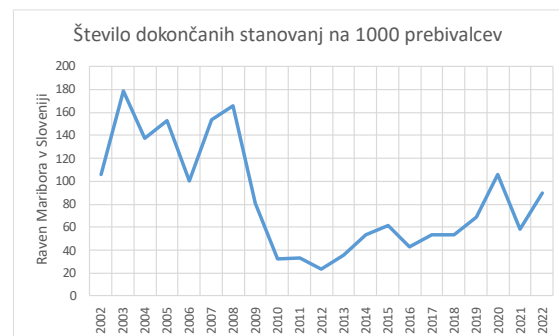
Sloveniji pa 2 dokončani stanovanji, kar pomeni, da je imel Maribor raven 90.

Slika 69: Ocena dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev v obdobju 2002-2022.¹²⁶

Tako v Sloveniji kot v Mariboru je število dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev naraščalo do leta 2008, nato pa se je močno zmanjševalo vse do leta 2015 (v Sloveniji) oziroma 2012 (v Mariboru). Število dokončanih stanovanj v Sloveniji narašča ves čas po letu 2015, v Mariboru pa večino časa po letu 2012 (izjema sta padca v letih 2016 in 2021).

V primerjavi z letom 2008, ko je bilo največ dokončanih stanovanj, je bilo v letu 2022 v Sloveniji dokončanih 59 % manj stanovanj, v Mariboru pa 78 % manj.

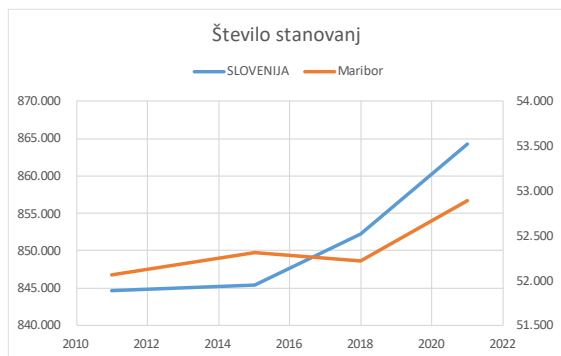
Slika 70: Raven Maribora v Sloveniji glede na oceno dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev v obdobju 2002-2022.¹²⁷

¹²⁶ Ocena dokončanih stanovanj - izbrani kazalniki, po občinah Slovenije, letno po: občine, kazalnik, leto. Statistični urad Republike Slovenije.

¹²⁷ Izračun na podlagi tabele Ocena dokončanih stanovanj - izbrani kazalniki, po občinah Slovenije, letno po: občine, kazalnik, leto. Statistični urad Republike Slovenije.

V obdobju 2002-2008 je bila raven Maribora v Sloveniji glede dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev povprečno na ravni 142, v obdobju 2012-2022 pa je povprečno na ravni 59.

Število stanovanj

Slika 71: Število stanovanj v obdobju 2011-2021.¹²⁸

Leta 2021 je bilo v Mariboru 52.893 stanovanj, v Sloveniji pa jih je bilo 864.323, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 6,1 %.

V obdobju 2011-2021 se je v Mariboru število stanovanj povečalo za 833 (povprečno za 83 na letno), v Sloveniji pa za 19.667 (povprečno za skoraj 2.000 na leto), kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini 4,3 %.

Delež Maribora v Sloveniji glede na število stanovanj se je v obdobju 2011-2021 nekoliko znižal, in sicer iz 6,19 % na 6,12 %.

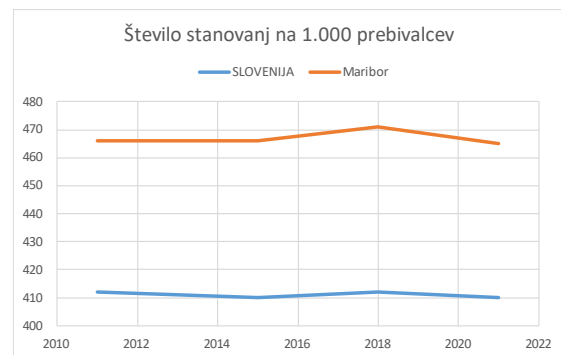
Slika 72: Delež Maribora v Sloveniji glede na število stanovanj v obdobju 2011-2021.¹²⁹

¹²⁸ Stanovanjski standard, občine, Slovenija, večletno. Statistični urad Republike Slovenije.

¹²⁹ Izračun na podlagi tabele Stanovanjski standard, občine, Slovenija, večletno. Statistični urad Republike Slovenije.

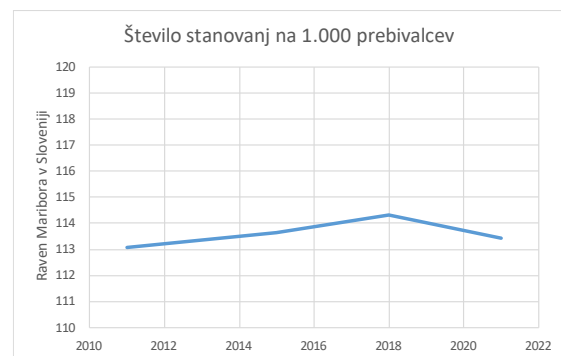
Število stanovanj na tisoč prebivalcev

V letu 2021 je bilo v Mariboru 465 stanovanj na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 410, kar pomeni, da je imel Maribor raven 113.

Slika 73: Število stanovanj na tisoč prebivalcev v obdobju 2011-2021.¹³⁰

Raven Maribora v Sloveniji glede na število stanovanj na tisoč prebivalcev se je v obdobju 2011-2021 nekoliko povečala (iz 113,1 na 113,4).

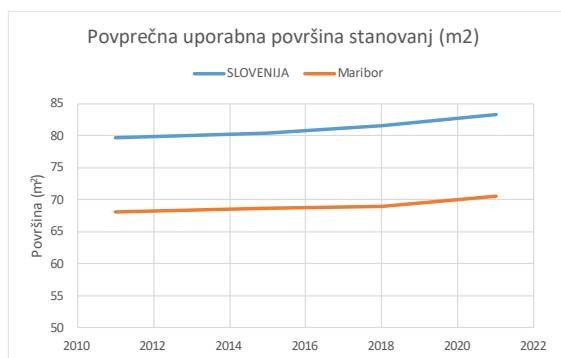
Slika 74: Raven Maribora v Sloveniji glede na število stanovanj na tisoč prebivalcev v obdobju 2011-2021.¹³¹

Povprečna uporabna površina stanovanj

V letu 2021 je bila povprečna uporabna površina stanovanja v Mariboru 70,6 m², v Sloveniji pa 83,3 m², kar pomeni, da je imel Maribor raven 85.

¹³⁰ Stanovanjski standard, občine, Slovenija, večletno. Statistični urad Republike Slovenije.

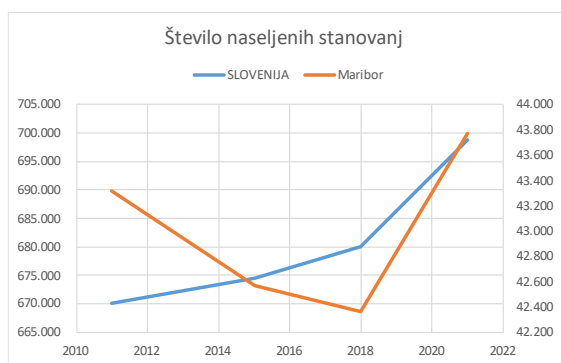
¹³¹ Izračun na podlagi tabele Stanovanjski standard, občine, Slovenija, večletno. Statistični urad Republike Slovenije.

Slika 75: Povprečna uporabna površina stanovanj v obdobju 2011-2021.¹³²

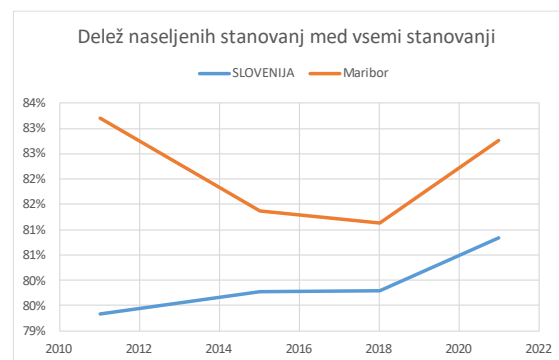
Naseljena stanovanja

V letu 2021 je bilo v Mariboru 43.772 naseljenih stanovanj, v Sloveniji pa 698.747, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 6,3 %.

Slika 76: Število naseljenih stanovanj v obdobju 2011-2021.¹³³

V obdobju 2011-2021 se je v Mariboru število naseljenih stanovanj povečalo za 458 (povprečno za skoraj 46 na leto), v Sloveniji pa za 28.620 (povprečno skoraj za 2.900 na leto), kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 1,6 %.

Slika 77: Delež naseljenih stanovanj med vsemi stanovanji v obdobju 2011-2021.¹³⁴

Leta 2021 je bilo v Mariboru 83 % naseljenih stanovanj, v Sloveniji pa 81 %. V desetletnem obdobju se je naseljenost stanovanj v Sloveniji povečala za 1,5 odstotne točke, v Mariboru pa se je zmanjšala za 0,4 odstotne točke.

¹³² Povprečna uporabna površina stanovanj (m²). Izbrani podatki po občinah. Statistični urad Republike Slovenije.

¹³³ Stanovanjski standard, občine, Slovenija, večletno. Statistični urad Republike Slovenije.

¹³⁴ Izračun na podlagi tabele Stanovanjski standard, občine, Slovenija, večletno. Statistični urad Republike Slovenije.

Avtomobili

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

Ugotovitve

V letu 2022 je imel Maribor v Sloveniji delež osebnih avtomobilov v višini 4,7 %

V obdobju 2008-2022 se je v Sloveniji število osebnih avtomobilov povečevalo praktično ves čas, z izjemo let 2012 in 2013, v Mariboru pa se je število osebnih avtomobilov zmanjševalo dalj časa, in sicer v letih 2008-2013.

Glede na število osebnih avtomobilov na tisoč prebivalcev je imel Maribor v Sloveniji leta 2022 raven 89, kar je približno na ravni leta 2017 in manj kot v obdobju 2008-2012.

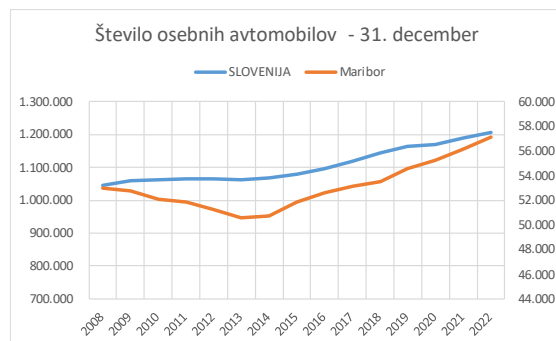
Glede na povprečno starost osebnih avtomobilov je imel Maribor leta 2022 raven 99.

Število osebnih avtomobilov

Število osebnih avtomobilov

V letu 2022¹³⁵ je bilo v Mariboru 57.164 osebnih avtomobilov, v Sloveniji pa 1.207.755, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 4,7 %.

V obdobju 2008-2022 se je v Sloveniji število osebnih avtomobilov povečevalo praktično ves čas, z izjemo let 2012 in 2013, ko se je nekoliko znižalo. V istem obdobju 2008-2022 se je v Mariboru število osebnih avtomobilov zmanjševalo dalj časa, in sicer v letih 2008-2013, kasneje pa se je začelo povečevati.

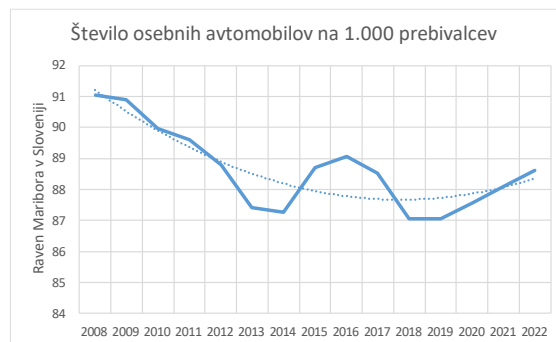

Slika 78: Število osebnih avtomobilov v obdobju 2008-2022.¹³⁶

V obdobju 2012-2022 se je v Sloveniji število osebnih avtomobilov povečalo za 141.727, v Mariboru pa za 5.912, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini 4,2 %.

Število osebnih avtomobilov na tisoč prebivalcev

V Sloveniji je bilo leta 2022 571 osebnih avtomobilov na tisoč prebivalcev, v Mariboru pa 506, kar pomeni, da je imel Maribor raven 89.

Slika 79: Število avtomobilov na tisoč prebivalcev v obdobju 2008-2022.¹³⁷¹³⁸

Raven Maribora v Sloveniji glede števila avtomobilov na tisoč prebivalcev je bila v letu

¹³⁵ Podatek se nanaša na datum 31. december.

¹³⁶ Število osebnih avtomobilov - 31. december. Izbrani podatki po občinah. Statistični urad Republike Slovenije.

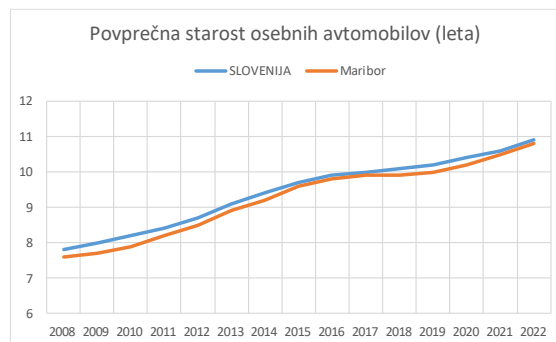
¹³⁷ Izračun na podlagi tabele Število osebnih avtomobilov - 31. december. Izbrani podatki po občinah. Statistični urad Republike Slovenije.

¹³⁸ Prikazana je polinomska trendna črta.

2022 približno takšna kot je bila v letu 2017, vsekakor pa nižja kot v obdobju 2008-2012.

Povprečna starost osebnih avtomobilov

V letu 2022 je bila v Mariboru povprečna starost osebnih avtomobilov 10,8 leta, v Sloveniji pa 10,9 leta, kar pomeni, da je imel Maribor v Sloveniji raven 99.

Slika 80: Povprečna starost osebnih avtomobilov v obdobju 2008-2022.¹³⁹

Raven Maribora v Sloveniji glede povprečne starosti osebnih avtomobilov je bila v letu 2022 nekoliko višja kot leta 2008.

¹³⁹ Povprečna starost osebnih avtomobilov (leta) - 31. december. Izbrani podatki po občinah. Statistični urad Republike Slovenije.

Električna energija

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

Ugotovitve

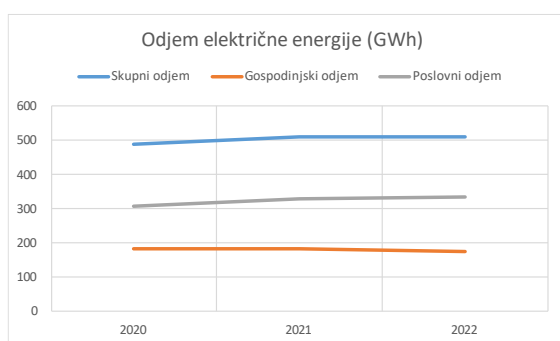
Pri gospodinskem odjemu električne energije je delež Maribora v Sloveniji 5 %, pri poslovnem odjemu pa 4,4 %.

V obdobju 2020-2022 se sezonske razlike pri gospodinskem odjemu povečujejo, pri poslovnem odjemu pa se zmanjšujejo.

V Mariboru je bil v obdobju 2020-2022 najvišji zimski odjem gospodinjstev 90 % do 98 % (leta 2022) višji od najnižjega poletnega, v Sloveniji pa je bil le 56 % do 67 % višji. Uvedba sezonsko odvisnega tarifnega sistema bo predstavljala za gospodinjstva v Mariboru večji izziv.

Odjem električne energije

V letu 2022 je bil v Mariboru odjem električne energije 509,5 GWh, v Sloveniji pa 11,1 TWh, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 4,6 %.

Slika 81: Letni odjem električne energije v Mariboru v obdobju 2020-2022.¹⁴⁰

V letu 2022 je bil v Mariboru gospodinski odjem električne energije 175,7 GWh, v

¹⁴⁰ Izračun na podlagi tabele Poraba električne energije (kWh) po vrsti odjemalca, občine, Slovenija, mesečno. Statistični urad Republike Slovenije.

Sloveniji pa 3,49 TWh, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 5 %. Ta delež je manjši kot je delež prebivalstva (5,3 %).

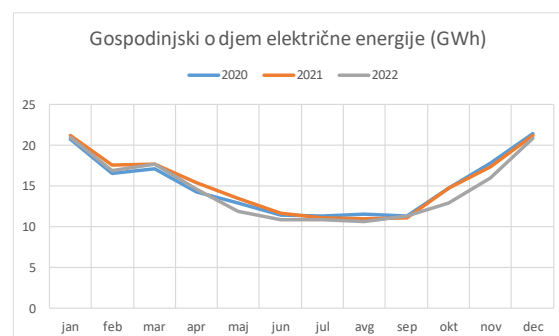
V letu 2022 je bil v Mariboru poslovni odjem električne energije 333,8 GWh, v Sloveniji pa 7,65 TWh, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 4,4 %. Ta delež je manjši kot je delež podjetij (5,7 %).

Sezonska dinamika

Tako v Mariboru kot v Sloveniji je v letih 2020-2022 opazen podoben trend, sezonske razlike pri gospodinskem odjemu se povečujejo, pri poslovnem odjemu pa se zmanjšujejo.

V Mariboru je bil v letu 2022 mesečni odjem najvišji v januarju, najnižji pa v septembru, v Sloveniji pa je bil mesečni odjem najvišji v januarju, najnižji pa v avgustu.

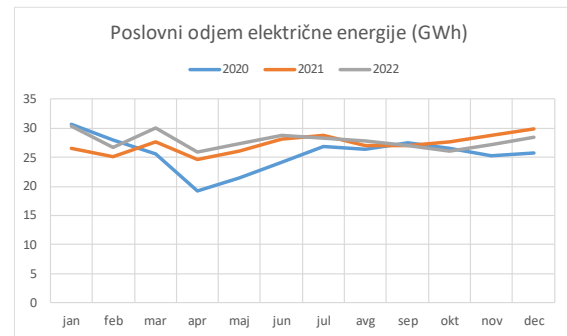
V Mariboru je bil v obdobju 2020-2022 najvišji zimski odjem gospodinjstev 90 % do 98 % (leta 2022) višji od najnižjega poletnega, v Sloveniji pa je bil le 56 % do 67 % višji. Uvedba sezonsko odvisnega tarifnega sistema bo predstavljala za gospodinjstva v Mariboru večji izziv.

Slika 82: Mesečni gospodinski odjem električne energije v Mariboru v obdobju 2020-2022.¹⁴¹

¹⁴¹ Poraba električne energije (kWh) po vrsti odjemalca, občine, Slovenija, mesečno. Statistični urad Republike Slovenije.

Pri poslovnem odjemu so sezonska nihanja bistveno manjša, v zadnjih treh letih pa so se še zmanjšala, v Mariboru iz 59 % na 17 %, v Sloveniji pa iz 42 % na 14 %.

Slika 83: Mesečni poslovni odjem električne energije v Mariboru v obdobju 2020-2022.¹⁴²

¹⁴² Poraba električne energije (kWh) po vrsti odjemalca, občine, Slovenija, mesečno. Statistični urad Republike Slovenije.

Varnost

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Ministrstva za notranje zadeve in Statističnega urada Republike Slovenije.

Ugotovitve

Kazniva dejanja

Maribor je imel leta 2022 pri kaznivih dejanjih v Sloveniji delež v višini 5,3 %.

Prekrški

Maribor je imel leta 2022 pri prekrških zoper javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja v Sloveniji delež v višini 9,1 %.

Prometne nesreče

Maribor je imel leta 2022 pri prometnih nesrečah v Sloveniji delež v višini 7,9 %.

Obsojene osebe

Maribor je imel leta 2022 pri obsojenih polnoletnih in mladoletnih osebah v Sloveniji delež v višini 7,9 %.

Raven Maribora v Sloveniji glede obsojenih oseb na tisoč prebivalcev je bila 131 v letu 2022, kar je druga najmanjša raven v obdobju 2006-2022.

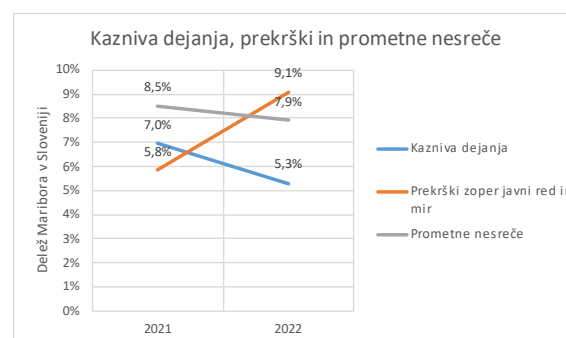
Kazniva dejanja, prekrški in prometne nesreče

V letu 2022 je v Mariboru policija obravnavala 2.632 kaznivih dejanj, v Sloveniji pa 49.836, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 5,3 % (v letu 2021 je imel delež v višini 7 %).

Pri splošni kriminaliteti je imel Maribor delež v višini 5,5 %, pri gospodarski kriminaliteti 3,8 % in pri mladoletniški kriminaliteti 7,3 %.

V letu 2022 je v Mariboru policija obravnavala 2.944 kršitev predpisov, ki urejajo javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja, v Sloveniji pa 32.335 kršitev predpisov, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 9,1 % (v letu 2021 je imel delež v višini 8,5 %).

V letu 2022 se je na cestah v Mariboru zgodilo 1.480 prometnih nesreč, v Sloveniji pa 18.713, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 7,9 % (v letu 2021 je imel delež v višini 8,5 %).

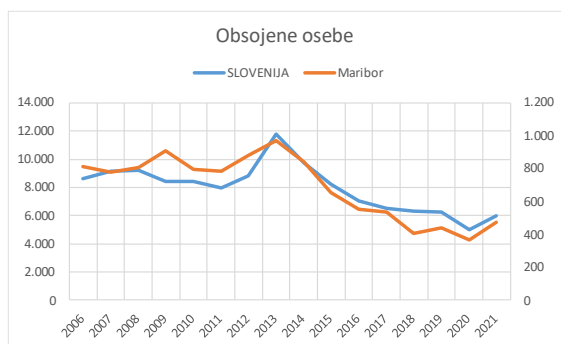
Slika 84: Delež Maribora v Sloveniji glede na kazniva dejanja, prekrške in prometne nesreče v letih 2021 in 2022.¹⁴³

Obsojene osebe

Leta 2021 je bilo v Mariboru 471 obsojenih polnoletnih in mladoletnih oseb, v Sloveniji pa jih je bilo 5.974, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem delež v višini 7,9 %.

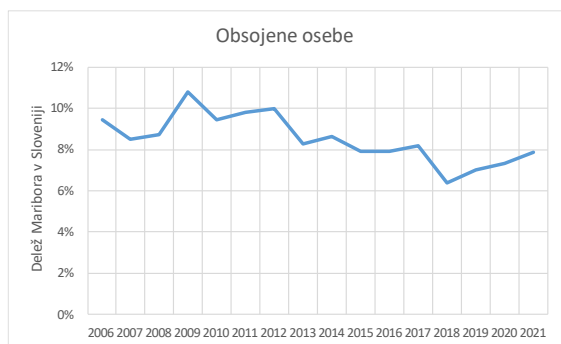
¹⁴³ Izračun na podlagi tabel in grafov v Informaciji o varnostnih pojavih na območju Mestne občine Maribor v letu 2022 in v

Letnem poročilu o delu policije za leto 2022. Ministrstvo za notranje zadeve.

Slika 85: Obsojene polnoletne in mladoletne osebe v obdobju 2006-2021.¹⁴⁴

Tako v Mariboru kot v Sloveniji je bilo v celotnem obdobju 2006-2021 največ obsojenih oseb leta 2013. Po letu 2013 se je v Sloveniji število obsojenih zmanjšalo za 49 %, v Mariboru pa za 52 %.

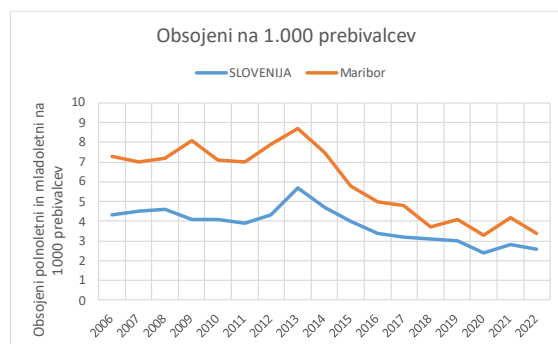

Slika 86: Delež Maribora v Sloveniji glede na obsojene polnoletne in mladoletne osebe v obdobju 2006-2021.¹⁴⁵

Največji delež Mariboru v Sloveniji glede obsojenih oseb je bil v leta 2009, in sicer 10,8 %, najmanjši pa leta 2018, in sicer 6,4 %. Po letu 2018 se delež Maribora v Sloveniji glede obsojenih ponovno povečuje.

Obsojeni na tisoč prebivalcev

V Mariboru je bilo leta 2022 3,4 obsojenih na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 2,6, kar pomeni, da je bila raven Maribora 131.

Slika 87: Obsojeni polnoletni in mladoletni na tisoč prebivalcev v letih 2006-2022.¹⁴⁶

Največ obsojenih na tisoč prebivalcev je bilo tako v Mariboru kot v Sloveniji v letu 2013. Po tem letu se je v Sloveniji število obsojenih na tisoč prebivalcev zmanjšalo za 54 %, v Mariboru pa za 61 %.

Slika 88: Raven Maribora v Sloveniji glede na obsojene polnoletne in mladoletne osebe na tisoč prebivalcev v letih 2006-2022.¹⁴⁷

Največja raven Maribora v Sloveniji glede števila obsojenih oseb na tisoč prebivalcev je bila leta 2009, in sicer 198. Do leta 2022 se je raven zmanjšala na 131.

Raven Maribora v letu 2022 je bila druga najnižja v obdobju 2006-2022, nižja je bila le leta 2018.

¹⁴⁴ Število obsojenih polnoletnih in mladoletnih oseb. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁴⁵ Izračun na podlagi tabele Število obsojenih polnoletnih in mladoletnih oseb. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁴⁶ Obsojeni polnoletni in mladoletni na 1000 prebivalcev. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁴⁷ Izračun na podlagi tabele Obsojeni polnoletni in mladoletni na 1000 prebivalcev. Statistični urad Republike Slovenije.

Ravnanje z odpadki

Podatki v tem razdelku izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije.

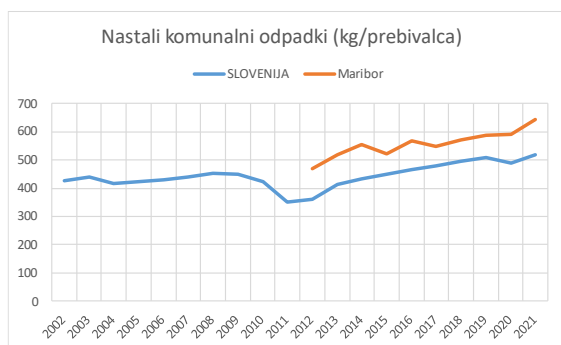
Ugotovitve

V Mariboru je leta 2021 nastalo 644 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, kar je največ v obdobju 2012-2021.

Glede nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca je bila v letu 2022 raven Maribora v Sloveniji 144, glede na z javnim odvozom zbrane komunalne odpadke na prebivalca je bila raven 120, glede na odložene komunalne odpadke na prebivalca pa 15.

Raven Maribora v Sloveniji glede nastalih odpadkov se po letu 2017 povečuje, raven zbranih odpadkov je bila leta 2022 druga najnižja v obdobju 2008-2022, raven odloženih odpadkov pa je bila najnižja v obdobju 2010-2021.

Nastali komunalni odpadki

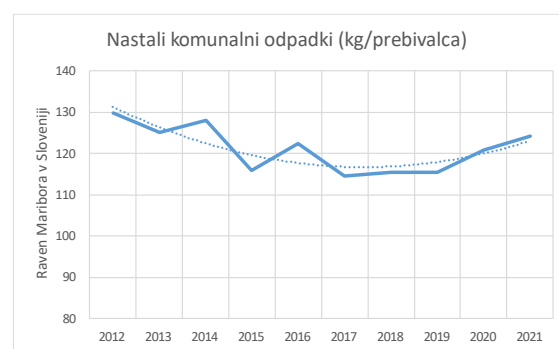
Slika 89: Nastali komunalni odpadki v kg/prebivalca v obdobju 2002-2021 (Slovenija) oziroma 2012-2021 (Maribor).¹⁴⁸

V Mariboru je leta 2021 nastalo 644 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, v Sloveniji

pa 518 kg, kar pomeni, da je imel Maribor raven 124.

V obdobju 2012-2021 se je v Sloveniji obseg nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca povečal za 43 %, v Mariboru pa za 37 %.

Obseg nastalih komunalnih odpadkov je bil v letu 2021 tako v Mariboru kot v Sloveniji najvišji v obdobju 2012-2021.

Slika 90: Raven Maribora v Sloveniji glede na nastale komunalne odpadke v obdobju 2012-2021.¹⁴⁹¹⁵⁰

Do leta 2017 se je rang Maribora v Sloveniji glede nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca večinoma zmanjševal, po letu 2017 pa se povečuje, vendar je še pod vrednostmi iz obdobja 2012-2014.

Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom

Leta 2022 je bilo v Mariboru z javnim odvozom zbrano 432 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, v Sloveniji pa 361 kg, kar pomeni, da je imel Maribor raven 120.

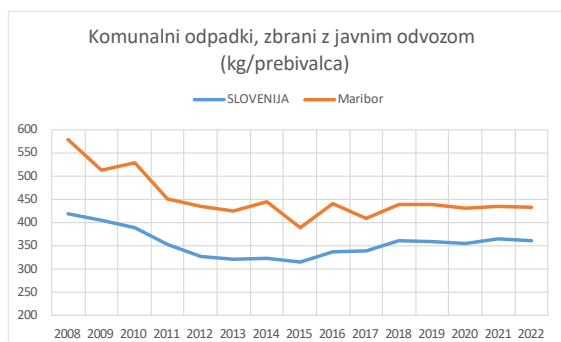
V obdobju 2012-2021 se je v Sloveniji obseg z javnim odvozom zbranih komunalnih

¹⁴⁸ Nastali, zbrani in odloženi komunalni odpadki, občine, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁴⁹ Izračun na podlagi tabele Nastali, zbrani in odloženi komunalni odpadki, občine, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

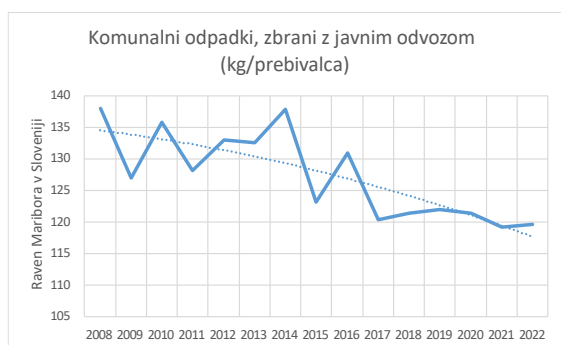
¹⁵⁰ Prikazana je polinomska trendna črta.

odpadkov na prebivalca povečal za 10 %, v Mariboru pa se je zmanjšal za 1 %.

Slika 91: Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom v obdobju 2008-2022.¹⁵¹

Raven Maribora v Sloveniji glede na z javnim odvozom zbrane komunalne odpadke se je v obdobju 2008-2022 zmanjšala iz 138 na 120, kar predstavlja drugo najnižjo vrednost v obravnavanem obdobju (nižja je bila le raven v letu 2021).

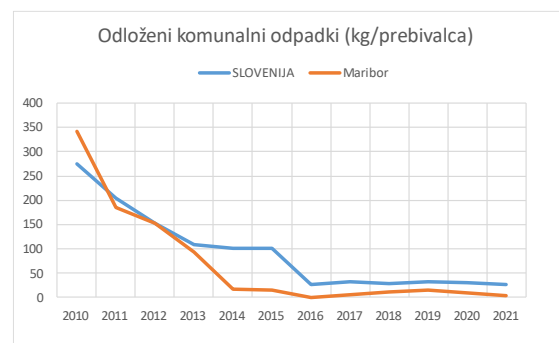

Slika 92: Raven Maribora v Sloveniji glede na komunalne odpadke, zbrane z javnim prevozom v obdobju 2008-2022.^{152,153}

Odloženi komunalni odpadki

V Mariboru so bili leta 2021 odloženi 4 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, v Sloveniji

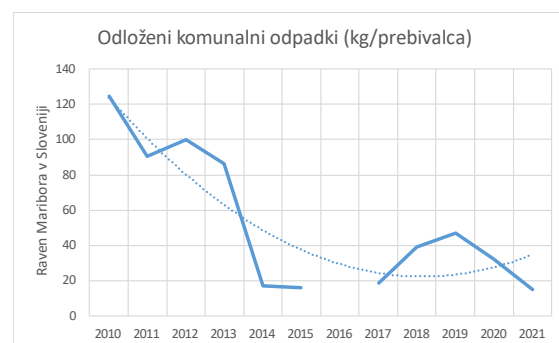
pa je bilo odloženih 27 kg, kar pomeni, da je imel Maribor raven zgolj 15.

Slika 93: Odloženi komunalni odpadki v kg/prebivalca v obdobju 2010-2021.¹⁵⁴

V obdobju 2012-2021 se je v Sloveniji obseg odloženih komunalnih odpadkov na prebivalca zmanjšal za 82 %, v Mariboru pa kar za 97 %.

Vrednosti tako za Maribor kot za Slovenijo v letu 2021 sta najnižji v obdobju 2017-2021.

Slika 94: Raven Maribora v Sloveniji glede na odložene komunalne odpadke v obdobju 2010-2021.¹⁵⁵

Raven Maribora v Sloveniji glede na odložene komunalne odpadke se je v obdobju 2010-2021 zmanjšal iz 125 na 15, kar predstavlja najnižjo vrednost v obravnavanem obdobju.

¹⁵¹ Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca). Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁵² Izračun na podlagi tabele Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca). Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁵³ Prikazana je polinomska trendna črta.

¹⁵⁴ Nastali, zbrani in odloženi komunalni odpadki, občine, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

¹⁵⁵ Izračun na podlagi tabele Nastali, zbrani in odloženi komunalni odpadki, občine, Slovenija, letno. Statistični urad Republike Slovenije.

Primerjava s Slovenijo

V nadaljevanju so predstavljeni kazalniki, ki so obravnavani v pričujočem besedilu. Posamezni podatki za Maribor so primerjani s podatki za celotno državo, in sicer so izračunani deleži Maribora v Sloveniji in raven Maribora v Sloveniji.

Kazalniki zdravja, ki jih izračunava Nacionalni inštitut za javno zdravje, pa so podrobneje

predstavljeni v istoimenskem poglavju, vključno z navedbo kazalnikov, ki so statistično značilno različni od povprečja preostale Slovenije.

Delež Maribora v Sloveniji

Izračunanih je 26 kazalnikov, in sicer z vidika deleža Maribora v Sloveniji.

Tabela 3: Delež Maribora v Sloveniji.¹⁵⁶

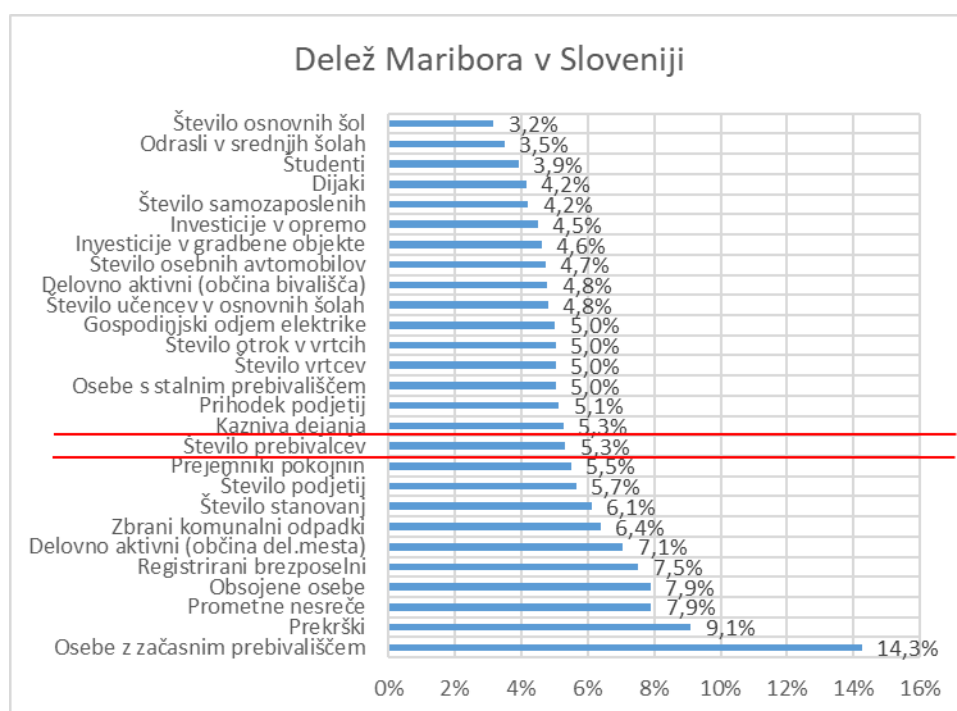
Kazalnik	Delež Maribora v Sloveniji
Delež, večji od deleža prebivalcev	
Osebe z začasnim prebivališčem	14,3 %
Prekrški zoper jav. red in mir ter spl. varnost ljudi in premož.	9,1 %
Prometne nesreče	7,9 %
Obsojene osebe	7,9 %
Registrirani brezposelni	7,5 %
Delovno aktivni (občina delovnega mesta)	7,1 %
Zbrani komunalni odpadki	6,4 %
Število stanovanj	6,1 %
Število podjetij	5,7 %
Prejemniki pokojnin	5,5 %
Število prebivalcev	
Število prebivalcev	5,3 %
Delež, manjši od deleža prebivalcev	
Kazniva dejanja	5,3 %
Prihodek podjetij	5,1 %
Osebe s stalnim prebivališčem	5,0 %
Število vrtcev	5,0 %
Število otrok v vrtcih	5,0 %
Gospodinjski odjem elektrike	5,0 %
Število učencev v osnovnih šolah	4,8 %
Delovno aktivni (občina bivališča)	4,8 %
Število osebnih avtomobilov	4,7 %
Investicije v gradbene objekte	4,6 %
Investicije v opremo	4,5 %
Število samozaposlenih	4,2 %
Dijaki	4,2 %
Študenti	3,9 %
Odrasli v srednjih šolah	3,5 %
Število osnovnih šol	3,2 %

¹⁵⁶ Kazalniki so izračunani iz podatkov za zadnje razpoložljivo leto.

Pri desetih od skupno 26 izračunanih kazalnikov je delež Maribora v Sloveniji večji od deleža prebivalcev. Gre za naslednje kazalnike:

- Osebe z začasnim prebivališčem.
- Prekrški zoper javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja.
- Prometne nesreče.
- Obsojene osebe.

- Registrirani brezposelni.
- Delovno aktivni (občina delovnega mesta).
- Zbrani komunalni odpadki.
- Število stanovanj.
- Število podjetij.
- Prejemniki pokojnin.

Slika 95: Delež Maribora v Sloveniji.

Pet kazalnikov, ki so najbolj nad deležem prebivalcev Maribora v Sloveniji, so število oseb z začasnim prebivališčem (delež se po letu 2015 zmanjšuje), prekrški zoper javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja (delež je v letu 2022 manjši kot v letu 2021), prometne nesreče (delež je v letu 2022 manjši kot v letu 2021), obsojene osebe (delež se po letu 2018 povečuje) in registrirani brezposelni (v letu 2022 tretji največji delež v obdobju 2014-2022).

Pri šestnajstih kazalnikih od 26 izračunanih kazalnikov je delež Maribora v Sloveniji manjši

od deleža prebivalcev Maribora v Sloveniji. Gre za naslednje kazalnike:

- Kazniva dejanja.
- Prihodek podjetij.
- Osebe s stalnim prebivališčem.
- Število vrtcev.
- Število otrok v vrtcih.
- Gospodinjiski odjem elektrike.
- Število učencev v osnovnih šolah.
- Delovno aktivni (občina bivališča).
- Število osebnih avtomobilov.
- Investicije v gradbene objekte.
- Investicije v opremo.

- Število samozaposlenih.
- Dijaki.
- Študenti.
- Odrasli v srednjih šolah.
- Število osnovnih šol.

Trije kazalniki, ki so najbolj pod deležem prebivalcev Maribora v Sloveniji, so število osnovnih šol (v letu 2002 najvišji delež po letu 2010), odrasli v srednjih šolah (v letu 2021/2022 najnižji delež v zadnjih treh letih) in število študentov (v letu 2022/2023 najnižji delež v obdobju 2007/2008-2022/2023).

Raven Maribora v Sloveniji

Izračunano je 23 kazalnikov, in sicer z vidika ravni Maribora v Sloveniji.

Tabela 4: Raven Maribora v Sloveniji.¹⁵⁸

Kazalnik	Raven Maribora v Sloveniji (Slovenija=100)
Nad povprečjem Slovenije	
Stopnja brezposelnosti	157
Indeks delovne migracije	149
Obsojeni / 1.000 prebivalcev	131
Indeks staranja	131
Zbrani odpadki / prebivalca	120
Stanovanja / 1.000 prebivalcev	113
Premine / 1.000 prebivalcev	113
Povprečna starost	103
Povprečna pokojnina	101
Povprečje Slovenije	
	100
Pod povprečjem Slovenije	
Povprečna starost osebnih avtomobilov	98
Dohodnina / prebivalca	95
Povprečna plača / zaposleno osebo	95
Delež otrok v vrtcih	94
Dokončana stanovanja / 1.000 prebivalcev	90
Stopnja delovne aktivnosti	89
Osebnih avtomobilov / 1.000 prebivalcev	89
Živo rojeni / 1.000 prebivalcev	86
Povprečna uporabna površina stanovanj	85
Dijaki / 1.000 prebivalcev	78
Diplomanti / 1.000 prebivalcev	75
Odrasli v srednjih šolah / 1.000 prebivalcev	74
Študenti / 1.000 prebivalcev	74
Izdana gradbena dovoljenja / 1.000 prebivalcev	40

Pri devetih kazalnikih od 23 izračunanih kazalnikov je raven Maribora nad povprečjem Slovenije.¹⁵⁷ Gre za naslednje kazalnike:

- Stopnja brezposelnosti.
- Indeks delovne migracije.
- Obsojeni na tisoč prebivalcev.
- Indeks staranja.
- Zbrani odpadki na prebivalca.
- Stanovanja na tisoč prebivalcev.
- Premine na tisoč prebivalcev.
- Povprečna starost.
- Povprečna pokojnina.

¹⁵⁷ Raven Slovenije je 100.

¹⁵⁸ Kazalniki so izračunani iz podatkov za zadnje razpoložljivo leto.

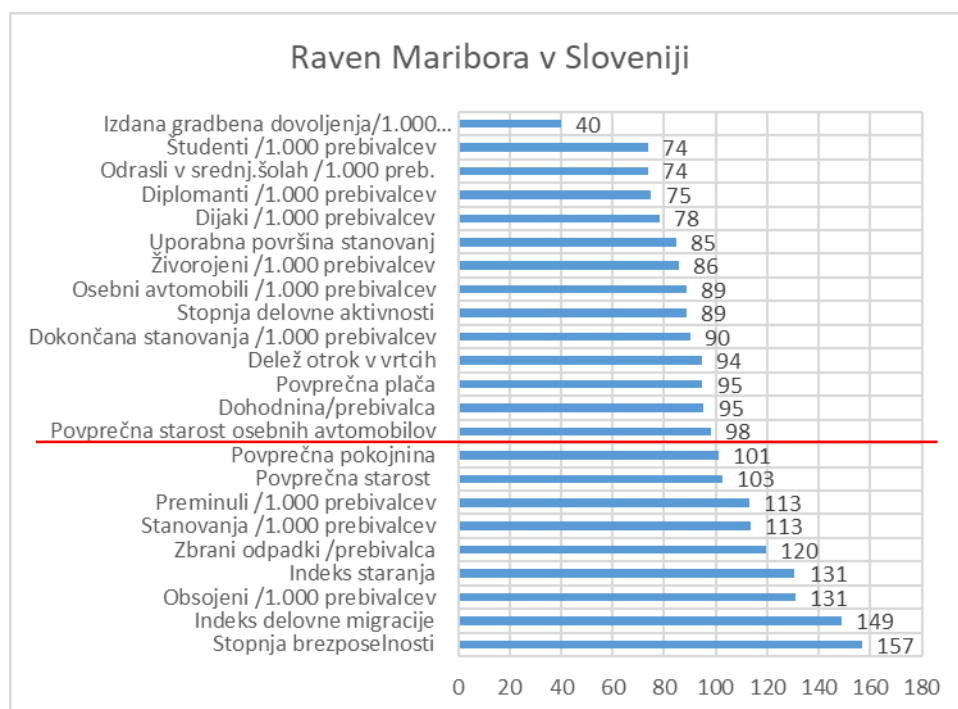
Trije kazalniki, ki so najbolj nad ravniyo Slovenije, so stopnja brezposelnosti (v letu 2022 najvišja raven po letu 2018 in tretja najvišja raven v obdobju 2005-2022), indeks delovne migracije (v letu 2022 najmanj po letu 2020) in obsojeni na tisoč prebivalcev (v letu 2022 druga najnižja raven v obdobju 2006-2022).

Pri štirinajstih kazalnikih je Maribor pod povprečjem Slovenije. Gre za naslednje kazalnike:

- Povprečna starost osebnih avtomobilov.
- Dohodnina na prebivalca.
- Povprečna plača na zaposleno osebo.
- Delež otrok v vrtcih.
- Dokončana stanovanja na tisoč prebivalcev.
- Stopnja delovne aktivnosti.

- Osebni avtomobili na tisoč prebivalcev.
- Živorojeni na tisoč prebivalcev.
- Povprečna uporabna površina stanovanj.
- Dijaki na tisoč prebivalcev.
- Diplomanti na tisoč prebivalcev.
- Odrasli v srednjih šolah na tisoč prebivalcev.
- Študenti na tisoč prebivalcev.
- Izdana gradbena dovoljenja na tisoč prebivalcev.

Trije kazalniki, ki so najbolj pod ravniyo Slovenije, so izdana gradbena dovoljenja na tisoč prebivalcev (v letu 2022 najnižja raven po letu 2020 in tretja najnižja raven v obdobju 1999-2022), študenti na tisoč prebivalcev (v letu 2022 najnižja raven v obdobju 2008-2022) in odrasli v srednjih šolah na tisoč prebivalcev (v letu 2021/2022 najnižja raven po letu 2018/2019).

Slika 96: Raven Maribora v Sloveniji.

Povzetek

Uporabljeni podatki izvirajo iz podatkovnih zbirk Statističnega urada Republike Slovenije, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za finance.

Podatki so predstavljeni v takšnih časovnih serijah kot so objavljeni v posamezni podatkovni zbirki. Zadnji podatek se nanaša na leto 2022 ali pa na v decembru 2023 zadnje razpoložljivo leto pred letom 2022. Izračunani so deleži Maribora v Sloveniji in raven Maribora v Sloveniji. Pri slednjih gre večinoma za vrednosti per capita, ki so na številnih področjih primerjane z vrednostmi za celotno Slovenijo.

Prebivalstvo

Prebivalstvo

V Mariboru se je prebivalstvo zmanjševalo do leta 2018, nato se je začelo povečevati in šele leta 2021 nekoliko preseгло število iz leta 2018. Konec leta 2022 je bilo v Mariboru še vedno manj prebivalstva kot leta 2009.

Število oseb s prijavljenim stalnim bivališčem se v Mariboru z izjemo let 2014-2015 zmanjšuje praktično celotno obdobje 2008-2022, praktično ves čas pa raste število oseb z začasnim prebivališčem.

V povprečju se je v desetletnem obdobju 2012-2022 v Mariboru prebivalstvo letno povečevalo povprečno za 162 oseb, pri čemer se je število oseb s stalnim bivališčem letno povprečno zmanjševalo za 483, število oseb z začasnim bivališčem pa se je povečevalo v povprečju za 649 na leto.

Delež Maribora v prebivalstvu Sloveniji se po letu 2009 v glavnem zmanjšuje. Še bolj intenzivno se zmanjšuje delež oseb s stalnim

prebivališčem, po drugi strani pa ima Maribor nadpovprečen delež oseb z začasnim bivališčem (84 na tisoč prebivalcev).

Naravni prirast

Maribor ima že več kot dve desetletji negativni naravni prirast. Število živorojenih na tisoč prebivalcev je bilo v letu 2022 najnižje po letu 2004, število preminulih pa (z izjemo epidemičnih let 2020 in 2021) najvišje. Tudi sicer je v celotnem opazovanem obdobju 1997-2022 v Mariboru manj živorojenih in več preminulih na tisoč prebivalcev kot v Sloveniji.

V desetletju 2012-2022 je bilo število živorojenih na tisoč prebivalcev v Mariboru v povprečju 15 % nižje, število preminulih pa 20 % višje kot v Sloveniji.

Leta 2022 sta bila v Mariboru 7,2 živorojena na tisoč prebivalcev, kar je najmanj po letu 2004, število preminulih na tisoč prebivalcev pa je bilo v Mariboru v pred epidemičnem obdobju višje le še leta 2017.

Naravni prirast leta 2022 je bil najnižji po letu 2004. V desetletnem obdobju 2012-2022 je bil v Mariboru povprečni letni naravni prirast -401, negativni je tudi selitveni prirast med občinami, sorazmerno velik pa je povprečni selitveni prirast s tujino (+604).

V obdobju 1995-2022 je bil v Mariboru kumulativni selitveni prirast s tujino 11.518, kumulativni selitveni prirast med občinami pa je bil -9.210.

Starostna struktura

V letu 2022 je bila v Sloveniji najštevilčnejša starostna skupina prebivalstva 40-49 let, v Mariboru pa starostna skupina 20-29 let.

V letu 2022 je bila v Sloveniji najštevilčnejša starostna skupina oseb s stalnim prebivališčem

40-49 let, v Mariboru pa starostna skupine 60-69 let.

V letu 2022 je bila tako v Sloveniji kot v Mariboru najštevilčnejša starostna skupina oseb z začasnim prebivališčem 20-29 let.

V Mariboru je bistveno višji indeks staranja kot v Sloveniji, saj je 85,3 % več oseb, starih 65 let ali več kot oseb, starih do 14 let, v Sloveniji pa jih je 42,9 % več.

V Sloveniji se v obdobju 2012-2022 indeks staranja povečuje intenzivneje kot v Mariboru, je pa še vedno precej nižji kot v Mariboru.

Vzgoja in izobraževanje

Predšolska vzgoja

Do leta 2016/17 je bila v Mariboru vključenost otrok v vrtce nad povprečjem Slovenije, v zadnjih sedmih letih pa je nižja. V letu 2022/23 je bilo tako v Mariboru 77,1 % otrok, vključenih v vrtce, v Sloveniji pa 81,6 %. V desetletnem obdobju se je v Sloveniji delež otrok, vključenih v vrtce, povečal za 6,2 odstotne točke, v Mariboru pa zmanjšal za eno.

Število otrok na vrtec je bilo v letu 2021/2022 v Mariboru nekoliko nižje od povprečja v Sloveniji, tudi število otrok na vzgojitelja je bilo v Mariboru nižje.

V obdobju 2012-2022 se je število vrtcev v Sloveniji povečalo za 54, v Mariboru pa za 8, kar pomeni, da je imel Maribor pri tem povečanju delež v višini kar 14,8 %.

Osnovnošolsko izobraževanje

Maribor ima v Sloveniji 5,3 % delež v prebivalstvu (v starostni skupini 5-14 let pa je delež 4,5 %) in 5 % delež v prebivalstvu s stalnim prebivališčem (v starostni skupini 5-14 let pa je delež 4,3 %) ter 4,8 % delež učencev v osnovnih šolah in 3,2 % delež osnovnih šol.

Število učencev na oddelek je v Mariboru nekoliko višje od povprečja v Sloveniji.

Srednješolsko izobraževanje

Maribor ima 4,2 % delež dijakov v Sloveniji in s 36,6 dijaka na tisoč prebivalcev v Sloveniji dosega raven 78, kar je več od leta 2014/2015 in precej manj od obdobja do leta 2013/2014.

Maribor ima 3,8 % delež odraslih v srednješkolskem izobraževanju in v Sloveniji dosega raven 65.

Terciarno izobraževanje

Maribor ima 3,9 % delež študentov in z 28 študenti na tisoč prebivalcev v Sloveniji dosega raven 74. Leta 2022 je raven števila študentov na tisoč prebivalcev v Mariboru glede na Slovenijo dosegla najnižjo raven v obdobju 2008-2022.

Tudi raven Maribora v Sloveniji glede števila diplomantov terciarnega izobraževanja je bila leta 2022 najnižja v obdobju 2007-2022.

Zaposlovanje

Delovno aktivni

V Sloveniji je bilo število delovno aktivnih po delovnem mestu že leta 2019 višje kot leta 2008, v Mariboru pa spričo dokaj močnega zmanjšanja v letih 2008-2013 še ni bilo niti v letu 2022. V primerjavi z letom 2008 je bilo leta 2022 v Sloveniji 42.741 več delovno aktivnih, v Mariboru pa jih je bilo 4.475 manj.

Kar zadeva število delovno aktivnih prebivalcev po delovnem mestu, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 6,8 %, kar je skupaj z letom 2018 najmanj v obdobju 2008-2022.

V Sloveniji je bilo že leta 2019 več delovno aktivnih po prebivališču kot leta 2008, v Mariboru pa spričo dokaj močnega zmanjšanja v letih 2008-2013 še ni bilo. V primerjavi z letom 2008 je bilo leta 2022 v Sloveniji 42.741 več delovno aktivnih, v Mariboru pa jih je bilo 1.764 manj.

Kar zadeva število delovno aktivnih prebivalcev po prebivališču, je bil leta 2022 delež Maribora

v Sloveniji 4,7 %, kar je več kot v obdobju 2012-2021, vendar manj kot v obdobju 2008-2011.

Registrirana brezposelnost

Kar zadeva število registriranih brezposelnih oseb, je bil leta 2022 delež Maribora v Sloveniji 7,5 %, kar je tretji najvišji delež v obdobju 2014-2022.

Leta 2022 je bila v Mariboru 9,1 % povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti, v Sloveniji pa 5,8 %.

Povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti je bila leta 2022 najnižja po letu 2005 tako v Mariboru kot v Sloveniji.

Kar zadeva stopnjo registrirane brezposelnosti, je bila leta 2022 raven Maribora v Sloveniji 157, kar je približno na ravni let 2005 in 2006. Najnižja raven je bila sicer leta 2014.

Indeks delovne migracije

Leta 2022 je bil indeks delovne migracije za Maribor 148,7, kar je približno na ravni let 2014 in 2015 ter obdobja pred letom 2006.

Zdravje

Nacionalni inštitut za javno zdravje za Maribor navaja naslednje ključne ugotovitve:¹⁵⁹

Zdravstveno stanje in umrljivost

»Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 16,6 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 19,4 dni.

Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil nižji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen pa blizu slovenskemu povprečju.

Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 2,0 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji prav tako.

Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 5,6 na 1000, v Sloveniji pa 6,4.

Delež uporabnikov pomoči na domu je bil nižji od slovenskega povprečja.

Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 18 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji prav tako.«

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

»Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.

Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 0,5 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,1.

Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil nižji od slovenskega povprečja.

Odzivnost v Program Svit - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 58,7 %, v Sloveniji pa 63,4 %.

Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 66,3 %, v Sloveniji pa 71,7 %.«

Podjetja

Število podjetij se tako v Sloveniji kot v Mariboru povečuje skoraj celotno obdobje 2008-2021, z izjemo zmanjšanja v letu 2017.

V Mariboru je bilo v letu 2022 5,7 % vseh podjetij v Sloveniji, ki so ustvarila 3,8 % prihodkov vseh podjetij v Sloveniji, kar je najmanjši delež v obdobju 2008-2021.

Plače, pokojnine in dohodnina

Povprečna plača

V letu 2022 je bila povprečna mesečna bruto plača v Mariboru 5,1 % nižja od povprečne

¹⁵⁹ Kazalniki zdravja v občini - ključne ugotovitve. Maribor. Nacionalni inštitut za javno zdravje.

bruto mesečne plače v Sloveniji, povprečna neto plača pa je bila 4,7 % nižja.

Raven Maribora v Sloveniji glede povprečne mesečne bruto in neto plače je bila v letu 2022 najnižja v obdobju 2008-2022.

Pokojnine

V obdobju 2013-2022 se je v Mariboru število uživalcev pokojnin zmanjšalo za 4.130 oziroma za 12,4 %, v Sloveniji pa se je povečalo za 1.649 oziroma za 0,3 %.

V letu 2022 je bil v Mariboru povprečni mesečni znesek bruto pokojnine 1,1 % višji od povprečnega mesečnega zneska bruto pokojnine v Sloveniji.

Raven Maribora v Sloveniji glede povprečne mesečne bruto pokojnine je bila v letu 2022 najnižja v obdobju 2013-2022.

Dohodnina

V letu 2021 je bila dohodnina na prebivalca v Mariboru 5 % nižja kot v Sloveniji in tudi 6,6 % nižja kot v mestnih občinah.

Investicije

Gradbena dovoljenja

Leta 2022 je bilo v Mariboru izdanih najmanj gradbenih dovoljenj na tisoč prebivalcev po letu 2016 in tudi bistveno manj kot v obdobju 1999-2008.

Raven Maribora v Sloveniji glede na izdana gradbena dovoljenja na tisoč prebivalcev je bila leta 2022 zgolj 40, kar je poleg leta 2011 in 2015 najnižja raven v obdobju 1999-2022.

Investicije

V obdobju 2012-2019 je bil dosežen največji delež Maribora v Sloveniji glede na investicije v osnovna sredstva leta 2019, in sicer 4,7 %. Ta delež pa je bil nižji od deleža prebivalstva (5,4 %) in deleža podjetij (5,7 %) ter višji od deleža prihodka podjetij (3,8 %).

Stanovanja

Dokončana stanovanja

Za leto 2022 je ocena, da je bilo v Mariboru 1,8 dokončanega stanovanja na tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 2 dokončani stanovanji, kar pomeni, da je imel Maribor raven 90. V primerjavi z letom 2008, ko je bilo največ dokončanih stanovanj, je bilo v letu 2022 v Sloveniji dokončanih 59 % manj stanovanj, v Mariboru pa 78 % manj.

V obdobju 2002-2008 je bila raven Maribora v Sloveniji glede dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev povprečno na ravni 142, v obdobju 2012-2022 pa je povprečno na ravni 59.

Stanovanja

V letu 2021 je imel Maribor v Sloveniji 6,1 % delež stanovanj in 6,3 % delež naseljenih stanovanj.

Glede na število stanovanj na tisoč prebivalcev je imel Maribor v Sloveniji raven 113, glede povprečne uporabne površine stanovanja pa raven 85.

Avtomobili

V letu 2022 je imel Maribor v Sloveniji delež osebnih avtomobilov v višini 4,7 %.

V obdobju 2008-2022 se je v Sloveniji število osebnih avtomobilov povečevalo praktično ves čas, z izjemo let 2012 in 2013, v Mariboru pa se je število osebnih avtomobilov zmanjševalo dalj časa, in sicer v letih 2008-2013.

Glede na število osebnih avtomobilov na tisoč prebivalcev je imel Maribor v Sloveniji leta 2022 raven 89, kar je približno na ravni leta 2017 in manj kot v obdobju 2008-2012.

Glede na povprečno starost osebnih avtomobilov je imel Maribor leta 2022 raven 99.

Električna energija

Pri gospodinskem odjemu električne energije je delež Maribora v Sloveniji 5 %, pri poslovnem odjemu pa 4,4 %.

V obdobju 2020-2022 se sezonske razlike pri gospodinskem odjemu povečujejo, pri poslovnem odjemu pa se zmanjšujejo.

V Mariboru je bil v obdobju 2020-2022 najvišji zimski odjem gospodinjstev 90 % do 98 % (leta 2022) višji od najnižjega poletnega, v Sloveniji pa je bil le 56 % do 67 % višji. Uvedba sezonsko odvisnega tarifnega sistema bo predstavljala za gospodinjstva v Mariboru večji izziv.

Varnost

Kazniva dejanja

Maribor je imel leta 2022 pri kaznivih dejanjih v Sloveniji delež v višini 5,3 %.

Prekrški

Maribor je imel leta 2022 pri prekrških zoper javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja v Sloveniji delež v višini 9,1 %.

Prometne nesreče

Maribor je imel leta 2022 pri prometnih nesrečah v Sloveniji delež v višini 7,9 %.

Obsojene osebe

Maribor je imel leta 2022 pri obsojenih polnoletnih in mladoletnih osebah v Sloveniji delež v višini 7,9 %.

Raven Maribora v Sloveniji glede obsojenih oseb na tisoč prebivalcev je bila 131 v letu 2022, kar je druga najmanjša raven v obdobju 2006-2022.

Ravnanje z odpadki

V Mariboru je leta 2021 nastalo 644 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, kar je največ v obdobju 2012-2021.

Glede nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca je bila v letu 2022 raven Maribora v

Sloveniji 144, glede na z javnim odvozom zbrane komunalne odpadke na prebivalca je bila raven 120, glede na odložene komunalne odpadke na prebivalca pa 15.

Raven Maribora v Sloveniji glede nastalih odpadkov se po letu 2017 povečuje, raven zbranih odpadkov je bila leta 2022 druga najnižja v obdobju 2008-2022, raven odloženih odpadkov pa je bila najnižja v obdobju 2010-2021.

Primerjava s Slovenijo

Delež Maribora v Sloveniji

Pet kazalnikov, ki so najbolj nad deležem prebivalcev Maribora v Sloveniji, so število oseb z začasnim prebivališčem (delež se po letu 2015 zmanjšuje), prekrški zoper javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja (delež je bil v letu 2022 manjši kot v letu 2021), prometne nesreče (delež je bil v letu 2022 manjši kot v letu 2021), obsojene osebe (delež se po letu 2018 povečuje) in registrirani brezposelni (v letu 2022 je bil tretji največji delež v obdobju 2014-2022).

Trije kazalniki, ki so najbolj pod deležem prebivalcev Maribora v Sloveniji, so število osnovnih šol (v letu 2002 je bil najvišji delež po letu 2010), odrasli v srednjih šolah (v letu 2021/2022 je bil najnižji delež v zadnjih treh letih) in število študentov (v letu 2022/2023 je bil najnižji delež v obdobju 2007/2008-2022/2023).

Raven Maribora v Sloveniji

Trije kazalniki, ki so najbolj nad ravni Slovenije, so stopnja brezposelnosti (v letu 2022 je bila najvišja raven po letu 2018 in tretja najvišja raven v obdobju 2005-2022), indeks delovne migracije (v letu 2022 je bil najmanjši po letu 2020) in obsojeni na tisoč prebivalcev (v letu 2022 je bila druga najnižja raven v obdobju 2006-2022).

Trije kazalniki, ki so najbolj pod ravnijslo Slovenije, so izdana gradbena dovoljenja na tisoč prebivalcev (v letu 2022 je bila najnižja raven po letu 2020 in tretja najnižja raven v obdobju 1999-2022), študenti na tisoč

prebivalcev (v letu 2022 je bila najnižja raven v obdobju 2008-2022) in odrasli v srednjih šolah na tisoč prebivalcev (v letu 2021/2022 je bila najnižja raven po letu 2018/2019).

Vseбина

Vsebina

Kazalniki razvoja	1	Ugotovitve	40
Maribora v Sloveniji	1	Izdana gradbena dovoljenja	40
Uvod	4	Investicije v osnovna sredstva	41
Prebivalstvo	6	Stanovanja	43
Ugotovitve	6	Ugotovitve	43
Prebivalstvo	7	Ocena dokončanih stanovanj	43
Naravni prirast	9	Število stanovanj	44
Starostna struktura	11	Število stanovanj na tisoč prebivalcev ..	44
Vzgoja in izobraževanje	15	Povprečna uporabna površina stanovanj	44
Ugotovitve	15	Naseljena stanovanja	45
Predšolska vzgoja	15	Avtomobili	47
Osnovnošolsko izobraževanje	17	Ugotovitve	47
Srednješolsko izobraževanje	18	Število osebnih avtomobilov	47
Terciarno izobraževanje	20	Povprečna starost osebnih avtomobilov	48
Zaposlovanje	23	Električna energija	50
Ugotovitve	23	Ugotovitve	50
Delovno aktivni (po delovnem mestu) ..	23	Odjem električne energije	50
Delovno aktivni (po prebivališču)	24	Sezonska dinamika	50
Registrirana brezposelnost	25	Varnost	53
Stopnja registrirane brezposelnosti	25	Ugotovitve	53
Indeks delovne migracije	26	Kazniva dejanja, prekrški in prometne nesreče	53
Zdravje	28	Obsojene osebe	53
Ugotovitve	28	Obsojeni na tisoč prebivalcev	54
Primerjava s povprečjem Slovenije	28	Ravnanje z odpadki	56
Podjetja	32	Ugotovitve	56
Ugotovitve	32	Nastali komunalni odpadki	56
Število podjetij	32	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom	56
Prihodek podjetij	32	Odloženi komunalni odpadki	57
Plače, pokojnine in dohodnina	35	Primerjava s Slovenijo	59
Ugotovitve	35	Delež Maribora v Sloveniji	59
Povprečna bruto plača	35	Raven Maribora v Sloveniji	61
Povprečna neto plača	36	Povzetek	64
Pokojnine	36	Vsebina	71
Dohodnina	38		
Investicije	40		

Naslov publikacije: Kazalniki razvoja Maribora v Sloveniji
Izdala in založila: SD Maribor, Maistrova ulica 17, Maribor.
Leto izdaje: 2024
Publikacija je pripravljena v okviru Strateškega sveta SD Maribor
Besedila in oblikovanje: mag. Boris Sovič
Grafii in fotografije: mag. Boris Sovič